БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА ОПШТИНЕ БЕЛА ЦРКВА

ИЗЛАЗИ ЈЕДАНПУТ МЕСЕЧНО | ГОДИНА II | БРОЈ 4 | јануар 1977. | ЦЕНА 2 ДИНАРА

Социјалистичка Архив

НЕСМАЊЕНИМ ТЕМПОМ ДО КОНАЧНОГ УСПЕХА

Изванредан одзив према зајму је својеврсна потреба солидарности, заједништва и спремности велике већине радних људи и грађана наше општине да несебично дају пуни допринос општем друштвено-економском развоју наше општине и Покрајине.

Прва етапа у изузетно значајној политичкој акцији успешно је прећена, али то ни у ком случају не сме да буде и крај уписа. Има неуједначености код броја уписника и уписаних сума, па ће Социјалистички савез, ангажујући све остале социјалистичке снаге на челу са Савезом комуниста, морати акцију да настави несмањеним темпом и да је доведе до коначног успеха.

То значи, да се акција не може сматрати завршеном све дон сваки човек, сагласно својој свести и својим могућностима, конкретно не изрази свој однос према зајму, односно развојној политици наше општине и Војводине.

Посебно је важно да све структуре радних људи и грађана узму учешћа у акцији. Успех не би могао да буде потпун ако би у овом погледу било већих одступања. Већ сада се може рећи да је удружени рад далеко највећи носилац изузетно значајне политичке акције. Наравно, ту су одмах и све остале структуре. Одзив пољопривредника у целини заостаје. Присутна је велика неуједначеност. Док су мештани села Калуђерова и Б. Паланке показали истанчан осећај заједништва и солидарности и акцију практично завршили за два три дана, дотле се у другим селима акција далеко спорије развија. Овде треба рећи да извесно заостајање земљорадника има и свог оправдања. Зајам је почео у време када пољопривредници грабе сваки тренутак времена да обаве последње пољске радове, па нису ни стигли да изиђу на уписна места. Сада, када је посао завршен, сигурно ће многи уписати зајам, тим пре што се одвајање новца за електроенергију сматра и питањем части, нарочито у партизанским и борачким селима.

Писали смо и писаћемо о дивним појединачним и групним примерима дубоког схватања солидарности и недвосмислене подршке. Појединци, цели колективи, уписали су високе суме зајма, мада су били свесни да ће угрозити и онрњити свој стандард. Уосталом, о овим својеврсним ударницима првог војвођанског зајма биће речи током периода када ће се анализирати тон анције. Сада је веома важно да се политичким деловањем анцији дају нови импулси како би се повећао, пре свега, број уписника.

Изванредан одзив и спремност радних људи и грађана да помогну развој своје општине и шире заједнице потврђује раније тврдњу да ова акција има неупоредиво већи значај од новчаног израза расписаног зајма. Зато нема разлога да се ритам ове анције, тако снажно започет, не одржи до краја.

Основни носиоци развоја

(Фото С. Палинкаш)

РАЗВОЈНА ОРИЈЕНТАЦИЈА ДО 1980. ГОДИНЕ

КАКО ДО ЦИЉА

Минули период на путу нашега развоја био је знатан, али и недовољан за покриће свих нараслих потреба наших грађана, нарочито на сектору запошљавања. Материјална производња и други чиниоци развоја нису могли да обезбеде такве оквире и интензитет да би омогућили задовољење свих општедруштвених и личних потреба.

Према томе, основне карактеристике нашег развоја, посебно за задњих пет година, биле су:

— Задржали смо, и даље, третман привредно-недовољно развијене општине,

— Нисмо искористили све природне ресурсе и друге радом створене потенцијале.

При оцени претходног периода морамо истовремено констатовати и објективне потешкоће које су лимитирајуће деловале на наш развој. Нестабилни тржишни услови и инфлациони токови и тенденције дале су свој пуни допринос овим кретањима.

Но, и поред тога што је потешкоћа било на претек, резултати су евидентирани. Привреда је у периоду 1971—1975. година, номинално посматрано, увећавала новостворену вредност, по годишњој стопи од 31,5 одсто. У оквиру ове стопе раста улагања у основне фондове привреде било је испод њених реалних могућности. У овом периоду уложено је у проширење, реконструкцију и модернизацију материјалне основе 159 милиона динара, али са неповољним

Наставак на следећој страни

РЕДАКЦИЈА ЛИСТА
БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ
жели свим радним људима и грађанима
СРЕЋНУ НОВУ ГОДИНУ

конструкцијама извора. Наиме, доминирало је сопствено учешће. Оно се кретало од 69 одсто у периоду 1971. — 1973. година до 77 одсто у 1975. години. Оваквим приступом смањен је укупан обим улагања у основне фондове, са последицама на запосленост, акумулацију и остали развој.

ПЕРСПЕКТИВА РАЗВОЈА

Оцењујући пређени пут развоја, Извршно веће наше Општине пошло је од два објективна сазнања:

— Да расположиви ресурси у општини омогућавају бржи развој

— Да дугогодишња концепција развоја шире заједнице, омогућава максималну експлоатацију ових ресурса, било природних било радом створених.

Из овог сазнања утврђена је концепција нашег развоја до краја средњерочног периода до 1980. године, односно утврђена је дугорочна концепција до 1985. године (тзв. — развој у континуитету).

Основ нашега развоја заснива се на сопственој сировинској основи и максимално могућој финализацији ове сировинске основе, што до сада није био случај.

ОСНОВНИ ЗАЈЕДНИЧКИ ИНТЕРЕСИ И ЦИЉЕВИ

Предлогом Друштвеног договора о основама нашега развоја за период 1976—1980. година утврђени су следећи заједнички интереси и циљеви:

— Даљи развој социјалистичких самоуправних друштвено-економских односа,

— Превазилажење недовољне привредне развијености општине Бела Црква;

— Стално повећање дохотка у удруженом раду и на тој основи стално повећање стандарда радних људи и грађана;

— Стално јачање материјалне основе удруженог рада;

— Стварање услова за запошљавање око 2.400 нових радника у удруженом раду;

— Даље јачање општенародне одбране и друштвене самозаштите;

— Организовано вођење кадровске политике на основама Друштвеног договора, који ће се закључити пре усвајања Друштвеног плана као општег услова за остваривање ових заједничких циљева.

Остваривање ових циљева и задатака условљено је реализацијом утврђене инвестиционе политике.

У периоду до 1980. године неопходно је уложити укупно 2,121.235.000 динара у чему:

У привреди 1,725.293.000 динара

У непривреди 395.942.000 динара

Основни носиоци ових улагања били би:

— Пољопривредни комбинат „Јужни Банат“

— Комбинат за производњу грађевинског материјала „Стандард-бетон“ и

— Метална индустрија „Жарко Златар“, који су, истовремено, и носиоци развоја наше Општине.

Улагања сса 200 милијарди динара биће усмерена на реализацију следећих програма:

— На индустријске капацитете (индустријску производњу станова, фабрику шпалт плоча, на бази глине, те друге пратеће капацитете у оквиру КГМ „Стандард-бетон“.

— На освајање нових производа у оквиру сложене организације „УТВА“ из Панчева, чији је носилац Метална индустрија „Жарко Златар“.

— На даље проширење — модернизацију и интензификацију производних прерадних и прорадних капацитета у оквиру Пољопривредног комбината „Јужни Банат“.

У агро-комплексу су, истовремено, и највећи задаци. Оцењена је могућност улагања:

— У проширење површина под дугогодишњим засадима и површинама за наводњавање.

— Изградња прехрамбених капацитета за поврће, воће и грожђе.

— Изградња смештајних капацитета.

Носиоци развоја треба да створе довољно простора за развој осталих грана и делатности, пре свега робном промету и занатству.

На основама овакве оријентације у развоју, могуће је остварити следеће стопе раста:

— Друштвени производ укупне привреде	19,5%
— Национални доходак укупне привреде	18,6%
— Запосленост	12,9%

Колико ћемо успети зависи, пре свега, од нас самих, од свих субјеката у нашој општини. Никада до сада није било таквих општих услова за развој као данас. Шанса је, дакле, ту, она нам се чак и нуди. Да ли ћемо је искористити, зависи од нас.

Младен Лекић

изборне активности у савезу синдиката

ОСВ у припреми изборних активности

На седници 17. новембра ове године која је била проширена са Одбором Синдиката друштвених делатности и председницима ООСС, расправљало се, између осталог, и о активностима синдиката у изборима за ново руководство у ООСС.

На бази дискусија и закључака ОСВ је сачинило акциони програм изборних активности у основним и јединственим организацијама синдиката у општини Бела Црква.

У акционом програму је наглашено да се избори у основним и јединственим организацијама синдиката одржавају у тренутку када је усвојен изванредно значајан документат-Закон о удруженом раду, коме организације синдиката морају посветити изузетну пажњу. Наиме, то је прилика да се сагледају резултати рада и уоче недостаци у раду сваке организације синдиката са циљем што бољег усмеравања рада у наредном периоду.

НАЧИН ОРГАНИЗОВАЊА

Основна организација синдиката конституише се у ООУР, самоуправној радној заједници и уговореној организацији удруженог рада по принципу: једна основна организација удруженог рада — једна ООС. До одступања од овог принципа може доћи под условима који су законом регулисани.

У циљу што ефикаснијег рада ООС може формирати подружницу која треба да омогући бољи рад, лакше окупљање и изјашњавање чланства у оквиру мањих привредно оперативних целина.

Подружница може да се формира у свим већим основним организацијама где су услови за окупљање чланства отежани и у оним ОУР где се ради по сменама. Свака смена треба да чини једну подружницу. При конституисању подружница треба поћи од организованог груписања у процесу рада, тј. чланства која чине једну групу организоваће се у једну подружницу.

Акционим програмом су обухваћени и радници у области личног рада у зависности од њиховог политичког организовања и утицаја да остваре своје право.

Уставна и законска обавеза Синдиката је да се бори за остваривање права радника запослених код самосталних послодаваца и на њиховом политичком организовању у организације синдиката, као и да их укључује у остале политичке и опште друштвене самоуправне односе.

Да би се изборна активност што успешније спровела, тј. да би се реализовала Уставна начела, поруке X конгреса СКЈ и Закона о удруженом раду, нужно је да се на свим нивоима, у свим срединама и на сваком месту одговорно обавља друштвена функција, тј. да на свим кључним положајима у ООСС буду изабрани најнепосреднији људи који су спремни да се боре за интересе радничке класе и даљи развој социјалистичког самоуправљања.

У том смислу, задатак је свих ООСС и јединствених организација синдиката на нивоу наше општине да обрате посебну пажњу око избора, да у органима и на функцијама у синдикату буду бирани политички активни и афирмисани кадрови, који су опредељени и непокољебљиви у остваривању револуционарног курса и политике СКЈ.

Веће синдиката и Одбор Синдиката радника друштвених делатности заједнички ће усмеравати изборне активности које ће се одржати од 15. децембра 1976. до 15. фебруара 1977. године.

Владимир Бранков

ИНФОРМАЦИЈА

о поднетим захтевима за доделу потрошачких кредита

Извршно веће Скупштине општине Бела Црква разматрало је Информацију о поднетим захтевима за потрошачке кредите од стране лица која су претрпела штету од елементарних непогода. Војвођанска банка — Филијала Бела Црква и Комерцијална Банка Панчево — Филијала Бела Црква примиле су 1.699 захтева за одобравање потрошачких кредита. Одобрени износ који се може утрошити за доделу потрошачких кредита износи 22.000.000,00 динара а захтеви подносилаца су око 100.000.000,00 динара.

С обзиром на овакву ситуацију Извршно веће утврдило је критеријуме за расподелу средстава. Важно је истаћи да кредите за куповину грађевинског материјала неће моћи да користе лица која станују у становима друштвене својине. Такође, вођено је рачуна о социјалном моменту тако да ће подносиоци захтева за доделу потрошачких кредита са нижим примањима бити у повољнијем положају односно лица са већим примањима добиће до 8 одсто од висине укупно утврђене штете од стране Општинске комисије с тим да основица висине штете не може да пређе износ од 150.000,00 динара по једном домаћинству.

Приликом одобравања кредита од стране пословних банака исте ће се придржавати утврђених критеријума.

Слободан Милидраговић

РАДНИЧКИ СТАНОВИ ИЛИ АПАРТМАНИ?

— Да ли СИЗ за стамбено-комуналну делатност општине Бела Црква одговара улози коју му је друштво наменило?

Скоро годину дана су радни људи и грађани наше општине жељно и с нестрпљењем очекивали усељење у ново насеље „Расадник I“, које због нечије неодговорности није препуштено станарима у предвиђеном, уговором назначеном року. Радост због очекиваног усељења претворила се у очај и страх оног дана када су станари на БЛАНКО РЕШЕЊИМА потписали да ће редовно плаћати трошкове стана, грејања и одржавања зграде.

Очај и страх који су се појавили били су и оправдани, јер се убрзо после тога сазнало да ће цена двособног стана и грејања, без осталих трошкова износити 1270,00 динара. Ако се осврнемо на Резолуцију X конгреса СКЈ која гласи: „При утврђивању висине станарине треба водити рачуна о њиховом диференцирању према опремљености станова. Комунисти су дужни да се заложе за систем субвенционирања станарина оним корисницима друштвених станова чији би стандард био угрожен висином станарине. Станарине, цене комуналних услуга, надокнаде за коришћење земљишта и издвајање за стамбену изградњу треба утврђивати у одређеном односу према националном дохотку, а посебно са нивоом и политиком личних доходака“ (Стр. 12, други одељак), можемо слободно да поставимо питање: да ли је СИЗ за стамбено комуналну делатност Општине Бела Црква пронашао најбоље решење одређивањем тако високих станарина, посебно ако се има у виду чињеница да преко 60 одсто станара чине радници са нижим просечним личним примањима од 4.500 динара.

Стандард нашег радног човека још увек није достигао ниво апартманских цена, што наводи на закључак; ако не може да се пронађе оправдана и реалнија цена стана, тј. могућност плаћања према материјалним примањима радника, онда политика стамбене изградње коју водимо није реална нашим условима, што може негативно да се одрази на наш целокупни друштвени развитак.

Одговорни људи у СИЗ-у и општини нису нашли за сходно да о овим питањима поразговарају са људима којима су организације удруженог рада купиле станове и да чују мишљење свих корисника станова: да ли и колико овако висока станарина угрожава њихов стандард.

Можда би још интересантније било видети и чути стручно образложену калкулацију СИЗ-а за становање којом су они до ове станарине дошли и сврстали се у ред најскупљих станодаваца у земљи.

На тај начин можда ћемо добити задовољавајући одговор а можда ћемо морати да размишљамо о новом питању: да ли је СИЗ за становање формиран у нашем друштву да води бригу о стандарду становања радног човека и да средствима која су му дата на располагање од удруженог рада субвенционира станарине оних радника којима би био угрожен животни стандард, или тај радни човек треба да субвенционира СИЗ за становање.

На крају, може да се закључи да СИЗ за становање треба добро да размисли да ли на овај начин удовољава улози коју му је друштво наменило.

В. Бранков

„Учешће у зајму-израз високе свести о заједништву, солидарности и одговорности за сопствени заједнички развитак“

УПИС ЗАЈМА ПРЕВАЗИШАО НАША ОЧЕКИВАЊА

Акција уписа зајма за развој електропривреде постала је саставни део живота свих Војвођана, а њено спровођење првенствени задатак свих друштвено-политичких организација.

Ово је јединствена прилика да размислимо докле желимо да будемо неразвијени, где су путеви који воде у напредак и да ли смо ми, становници ове општине, дали свој пуни допринос изградњи сопствене будућности.

Да би сазнали докле смо стигли у спровођењу ове акције, обратили смо се са неколико питања другу **Павлов Зорану,** председнику ОК ССРНВ Бела Црква и Општинског координационог одбора за упис зајма, јер је ССРНВ преузео на себе улогу организатора читаве акције.

— М. П. Акција уписа зајма за електричну енергију у САП Војводини у пуном је интензитету. Како су текле и како оцењујете припреме за ову, од изузетне важности друштвено-политичку и економску акцију.

Социјалистички савез, као координатор ове акције, позвао је све радне људе наше општине да уписом зајма који је у току изразе своју високу свест о заједништву, солидарност и одговорност за сопствени заједнички развој.

Све друштвено-политичке организације имале су изузетно живу активност у свим организацијама удруженог рада, основним организацијама удруженог рада, месним и интересним заједницама као и у друштвима и удружењима грађана. У свим наведеним срединама формирани су одбори за упис зајма који су утврдили и разрадили програм целокупне акције.

Изузетно одговорни задатак имао је Општински одбор за упис зајма, који је организовао информативно-пропагандни део активности у овој првој фази и организационо техничке припреме. Први дан уписа зајма показао је да су, и поред опсежних припрема, присутни извесни недостаци, посебно у области организационо техничких мера. С обзиром да је Општински одбор за упис зајма био готово у сталном заседању, ови пропусти су у најкраћем року отклоњени, чиме је њихов утицај на даљи ток акције потпуно отклоњен. Тако да, у целини гледано, припремном фазом ове акције можемо бити задовољни, тим пре што је она показала велику спремност свих радних људи и грађана наше општине да дају свој допринос овој акцији.

— М. П. Како оцењујете синхронизацију активности свих субјеката у овој акцији, с обзиром да је ССРН носилац ове широке акције?

Акција уписа јавног зајма за изградњу извора електричне енергије у САП Војводини отпочела је у нашој општини заједничком седницом Општинског комитета СКВ, Председништва Општинске конференције ССРН и Председништва Општинског већа Савеза синдиката, након чега су и Председништво Општинске конференције ССОВ и Председништво ОО СУБНОР-а на основу заједничког договора утврдили сопствене програме активности. Оваквим прилазом у распореду активности онемогућили смо свако дуплирање, кашњење и евентуалне нејасноће у овој акцији. У свим организацијама Савеза комуниста у Општини одржани су састанци посвећени овој акцији, након чега су уследили зборови радника, пленуми друштвено-политичких организација у месним заједницама и масовни скупови — односно конференције ССРН, чиме смо готово све радне људе и грађане упознали са значајем као и начином и условима уписа зајма.

Зоран Павлов председник ОК ССРНВ Бела Црква и Општинског одбора за упис зајма — „досадашњи резултати уписа зајма — плод изванредног одзива и потврда високе свести нашег човека . . .

— М. П. Првог децембра 1976. године почео је упис зајма. До 20. децембра уписано је 140 одсто у односу на суму предвиђену за нашу општину. Шта за Вас значи тај податак?

Рекао бих, пре свега, шта овај податак не значи. Односно, овај податак не сме ни у једном моменту, све до краја акције уписа зајма, да буде узрок самозадовољства које би изазвало било какав застој у овим активностима.

С обзиром на друштвено-политички значај ове акције сваком радном човеку и грађанину у општини Бела Црква треба омогућити да изрази сопствену одговорност и учешће у даљем друштвено-економском развоју Војводине као и наше општине. Посебно желим да нагласим да је досадашњи резултат уписа зајма, пре свега, плод изванредног одзива и потврда високе свести радника у удруженом раду.

— М. П. Какво је досадашње учешће појединих категорија уписника зајма за електричну енергију, у нашој општини?

За сада, највећи одзив био је у удруженом раду, где је од укупног броја запослених зајам уписало 92 одсто.

Радници самосталних занимања показали су посебну активност и организованост у овој акцији, тако да је од укупног броја, 86 одсто уписало зајам.

Због специфичности окупљања чланства, у осталим категоријама уписника, као што су пензионери, инвалиди рада, остала друштва и удружења, за сада је мање учешће у односу на прве две категорије. Међутим, како су и овде све припреме квалитетно и на време извршене, очекује се да ће и у овим категоријама бити велики број уписника зајма.

У месним заједницама акција се одвија са неједнаким интензитетом и резултатом. У оним месним заједницама, у којима су политичко-информативне и организационо-техничке припреме извршене квалитетно и у предвиђеном року, акција тече без застоја и број пољопривредних произвођача који уписује зајам приближава се износу од 100 одсто, као што су Калуђерово и Банатска Паланка. У малом броју месних заједница дошло је до извесне стагнације у току акције, до чега је дошло услед извесних пропуста у припремном периоду, а које сам већ напоменуо. У овом моменту и у овим месним заједницама присутна је жива активност и пољопривредни произвођачи масовно уписују зајам.

— М. П. Имам утисак да се у овом тренутку посебан акценат ставља на учешће пољопривредних произвођача у овој акцији.

Заиста, у овом тренутку од посебног је значаја учешће пољопривредних произвођача у месним заједницама у упису зајма. Због тога је тежиште активности у месним заједницама, при чему настављамо праксу да се са сваким човеком разговара и да му се омогући да на основу реалних сопствених могућности упише зајам. Очекујемо да ће до краја акције пољопривредни произвођачи потврдити солидарност са радницима у удруженом раду и масовним учешћем у уписивању зајма дати свој допринос за укупни заједнички друштвено-економски развој САП Војводине.

У садашњој ситуацији посебан значај имају чланови политичког актива Општинске конференције ССРН, од чије одговорности и ангажованости у многоме зависи даљи ток ове акције у месним заједницама.

— М. П. Какав је одзив младих у акцији уписа зајма?

Млади су међу првима изразили своју спремност да дају свој допринос у овој акцији, тако да је у свим школама и друштвима и удружењима која окупљају младе присутна жива активност. Посебно бих нагласио резултате које су до сада постигли Одред извиђача „Жарко Зрењанин — Уча“, Основна организација ССОВ Школе за КВ раднике и Основна организација ССОВ Гимназије „Сава Мунћан“ чија пракса може послужити као пример.

— М. П. Да ли се и на који начин планира упознавање наших радника на привременом раду у иностранству са циљевима и значајем ове акције?

У сарадњи Општинске конференције ССРН и Општинског већа Савеза синдиката формиран је Координациони одбор за организовање -зимских сусрета са нашим радницима привремено запосленим у иностранству. Овај Одбор ће у оквиру зимских сусрета водити разговоре са нашим радницима о спољно политичкој активности у нашој земљи, друштвеном плану развоја СФРЈ, СПВ и Општине Бела Црква, и нашим радницима изнети значај и циљ расписивања зајма. Поред тога у свим месним заједницама у оквиру активности Социјалистичког савеза биће присутни и контакти са нашим радницима који новогодишње празнике проводе у земљи, у којима ће посебно место имати зајам, тако да се може очекивати и одговарајуће учешће наших радника који су на привременом раду у иностранству у уписивању зајма.

— М. П. Изнесите нам укратко наредне задатке и Ваше очекивање у овој акцији.

Основни задатак у садашњем степену активности уписа зајма јесте да све друштвено-политичке организације у удруженом раду, месним и интересним заједницама, изврше процену досадашњих активности и резултата уписа зајма и на основу тога усмере своју даљу акцију. Сви одбори за упис зајма који су формирани у организацијама удруженог рада, месним заједницама, друштвима и удружењима грађана, такође треба да, заједно са члановима Политичког актива, анализирају резултате свог рада и резултате укупне досадашње акције у својој средини да би на основу тога зацртали даље задатке. О овоме треба да обавесте Општински одбор за упис зајма.

На основу свега онога што је до сада учињено и уз извршење наредних задатака треба сваком радном човеку и грађанину омогућити да се непосредно упозна са значајем и циљем уписивња зајма. Тада и можемо рачунати с тим да ће готово сви радници, пољопривредни произвођачи, занатлије, омладинци, пензионери и други, уписати зајам и на тај начин дати свој пун допринос друштвено-економском развоју Покрајине што је право и обавеза свих нас не само ради себе већ и због генерација које ће доћи.

ПИСМА РЕДАКЦИЈИ

Редакцији нашег листа стигло је писмо нашег бившег грађанина, познатог глумца Владимира Медара, који сада живи у Загребу. Редакција се захваљује на лепим жељама, прихвата сугестије и другу Медару најсрдачније честита Нову годину.

Драги моји другови,

Са великом радошћу и одушевљењем примио сам излазак **нашег,** белоцркванског листа.

Дозволите ми, да Вам свима на томе најсрдачније честитам.

Имам пред собом сва три броја и искрено Вам кажем да Вам је старт одличан и новинарски професионалан. Поред тога, има у њему топлине и љубави за наш крај, што је најважније за такву врсту листа.

Квалитета чланака, фотографија и папира (што ме изненађује у овој кризи новниског папира) су изврсни с обзиром на наше белоцрквanske прилике. Из свег срца желим, да и поред проблема које ћете имати, наставите редовно излажење, што је најважније за један лист.

Ако ми дозволите и не схватите ме погрешно, да Вам нешто предложим. За нас старе „Белоцркване“, а таквих је пуно по цело Југославији а и у свету нас има поприличан број, којима је „пупак везан“ за Белу Цркву — како се то народски каже — за нас је важно што више фотографија данашње Беле Цркве и данашњих догађаја! У томе је најбољи у прелому Ваш број 2! Велика је радост не само читати већ и видети драга лица и наше питоме сокаке. Исто тако, било би јако добро, због потпуног информисања, како домаћих тако и вањских читалаца — да уведете рубрику: Белоцрквanска хроника“ (Чак и са подацима „рођени, венчани, умрли“); јер тиме постижете онај прави интимитет са читаоцем, без обзира где се он налазио! А то је врло важно за један лист, да га читаоци приме као свој.

Свестан сам да клиширање фотографија и можда увођење једне нове странице поскупљују трошкове, али та друга страна би могла бити на располагању за рекламне огласе (наравно плаћене) што би исплатило страницу хронике. Већ сте нешто слично и увели, објављујући кино-репертоар.

Опростите за ове сугестије, оне долазе из већ сада оформљеног осећања да су „БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ“ **мој лист и топла веза са мојим успоменама из најлепших дана мога живота.**

Желим и Вама свима и листу „БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ“ срећну и успешну Нову годину 1977. и трајно излажење.

Срдачно, Ваш Владимир Медар

Примеран одзив Калуђераца

СВАКО ДОМАЋИНСТВО УПИСНИК ЗАЈМА

Сложним Калуђерцима није била потребна велика „теорија" о значају уписа зајма за струју. Знају они шта значи струја за живот у савременим условима. Поготово што петролејке нису одавно напустиле њихове одаје, а вероватно се још по која и сада као трофеј може наћи у неком углу, као успомена на прошла времена. Сећају се Калуђерци и вишедневног брижљиво и са нестрпљењем припреманог славља за дан када су потекли први киловати према њиховим домовима. Многи су тада од среће и радости демонстративно рашчистили са петролејкама.

А сада, само за неколико година, село је потпуно електрифицирано. Радио апарати, телевизори, електрични шпорети, фрижидери, замрзивачи, то су свакодневна потреба сеоског домаћинства баш као оних у граду. Чак што више, село има и чекићара, прекрупача, крушача и других машина, које су без струје само гомила гвожђа.

Зато они с правом и кажу да им „теорија" није потребна. Јер, сем њихових неопходних потреба и прохтева, цене они и потребу привреде за струјом. Верују и сигурни су у прорачуне да би у овим условима развоја несташица струје погодила све, пореметила живот, развој.

Довољна је, дакле, за ово село била најава акције и дан за почетак оживотворења исте, па да цело село буде на ногама.

Уписно место имало је посла само непуних 8 дана да би свих 45 пољопривредних домаћинстава и 12 радничких породица изразило своју солидарност са акцијом и дало свој могући прилог. Пољопривредна домаћинства уписала су износ од 107.800 динара, а радничке породице 67.300, што у укупном прилогу овог села износи 175.100 динара (план је био 125.000).

Највећи износ од 10.000 динара уписали су: **Рајко Новаковић, Витомир Мартолога и Љубиша Гинда.** Три пољопривредника уписала су по 4.000 динара, а њих 13 по 3.000 динара. Остале износе од 1.000 — 2.000 динара уписивали су земљорадници према својим могућностима.

Свака част за солидарност и помоћ Калуђераца!

Стојче Соколовић

У Калуђерову је упис завршен за два дана

Паланчани за само пет дана премашили планирану суму уписа

„МИ БАР ЗНАМО ШТА ЗНАЧИ СТРУЈА"

Због закашњења јесењих пољопривредних радова 1. децембар је и за мештане Банатске Паланке представљао дан који треба „ограбити", скинути још које јутро заосталог, неубраног кукуруза, засејати планиране површине житом, угарити коју њиву...

Али тога дана многи од њих нису хитали на њиву. Желели су да буду међу првима на уписном месту, да поздраве покренуту акцију, да је практично оживотворе, па су стога нестрпљиво чекали испред Месне канцеларије. Село које је у таквим и сличним случајевима исказивало своје јединство и солидарност и овога пута избило је на чело лествице ове акције у Општини.

Ето, за свега 5 дана на уписном месту појавило се равно 195 мештана, који су уписали суму од 341.400 динара и тиме планирани износ знатно премашили.

И износи које су Паланчани уписивали нису за занемаривање. Душан Јовановић, земљорадник из овог села, стављајући свој потпис на изјаву у износу од 10.000 динара, изразио је своје задовољство што му се пружила прилика да и он допринесе овој акцији. „Ми бар знамо шта значи струја" — каже Јовановић. Показујући своје знање о значају ове акције он је наставио: „...јер, поред тога што ће ми се новац, заједно са каматом вратити, имаће и цело друштво користи од тога..."

А Љубомир Бранков, Паланчанин који се налази на привременом раду у Сједињеним Америчким Државама, сазнавши за ову акцију, телефоном је јавио својим рођацима и овластио их за упис зајма у износу од 10.000 динара. Леп гест за своју домовину!

У изјавама о упису зајма затим се ређају имена седам пољопривредника који су уписали по 5.000 динара, девет њих са по 4.000 динара, 18 са по 3.000 динара и тако даље.

Овакав одзив Паланчана када се ради о упису зајма за струју није случајан. Они се сигурно сећају какву су струју имали само до пре неколико месеци. Стара трафостаница на почетку је донекле и задовољавала потребе, али последњих година фењер је морао бити увек у приправности. „Намножило се, брате, тога", мислећи на електричне апарате, обично кажу аПланчани. Нова трафостаница поправила је стање, али докле ће и она моћи да издржи растуће оптерећење?

Знају Паланчани зашто уписују зајам.

Стојче Соколовић

У КГМ „Стандард-бетон" два дана је врило као у кошници

СВИ СУ ХТЕЛИ ДА БУДУ ПРВИ

Солидно извршене претходне припреме у радној организацији „Стандард-бетон" на упису зајма уродиле су плодом. Свих шест уписних места 1. децембра имала су пуне руке посла. У раним јутарњим часовима формирали су се редови радника и свако од њих хтео је, ако не може да буде први, да је бар међу првим уписницима. Да још пре почетка радног времена обаве своју дужност, покажу своју солидарност са предузетом акцијом, помогну себи и друштву.

Захваљујући спретности радника који су обављали техничке послове уписа, редови су се брзо смењивали, а број уписника и сума уписаног износа нагло расли. Оријентациони план (просечан лични доходак) био је стварно само орјентациони, јер радници ове радне организације настојали су да упишу зајам према својим могућностима, да не изостану иза својих другова, да своју солидарност и овом приликом покажу на делу.

Како се велики број радника налази на разним градилиштима, у сменама, на путу, боловању и другим одсуствовањима, за испуњење оријентационог плана требало је четири дана. А од тада, од 4. децембра, сва свота која се даље уписује креће се изнад плана.

Најорганизованија основна организација удруженог рада била је Циглана „2. октобар" из Јасенова. Да би радници ове ООУР били први у упису, они су неколико дана пре уписа ставили своје потписе на списак, па су изјаве представљале само техничко озваничење њихових жеља. Због тога је њима било потребно само неколико часова за упис зајма. ООУР „Транспорт" имао је доста радника на путу, па је овај задатак извршила 2. децембра, а у целом „Стандард-бетону", дакле, од око 600 радника, само још око 30 нису уписали зајам. Међу њима известан број се налази на боловању, годишњем одмору и разним другим одсуствовањима.

Најбољи докази колико су и како радници схватили ову акцију су имена неколицине који су уписали суме далеко изнад својих просечних личних доходака. Тако, на пример, **Чедомир Лазовић,** магационер из ООУР „Шљункара", уписао је 12.000 динара, а **Звонко Талаја,** такође радник ове ООУР 10.000 динара. **Даница Рајковић,** сервирка у „Заједничким службама", иако има лични доходак око 2.000 динара, уписала је 3.000 динара. **Рада Гавриловић** полуквалификовани радник из „Бетоњерке", чији се лични доходак креће око 1.600 динара и има шесторо деце, уписао је 3.000 динара. **Милорад Милановић,** радник Циглане „2. октобар", са личним доходком од око 3.000 динара, уписао је 5.000 динара, **Славе Недељковић** из ООУР „Транспорт" уписао је 7.200, **Гавро Бјелић** из ООУР „Рад" 6.000 динара а неквалификовани радник **Зоран Киш** из исте ООУР 3.000 динара.

Очекује се да из ове организације неће бити ни једног радника који није дао свој допринос овој акцији.

Стојче Соколовић

Радници Стандард-бетона далеко су пребацили планирану норму за зајам

Такмичарски дух у упису зајма

БРАВО ЗАНАТЛИЈЕ!

У овој друштвено-економској и политичкој акцији уписа зајма за струју Удружење самосталнихзанатлија није желело ни за тренутак да заостане за удруженим радом, радним организацијама, грађанима. Мада Удружење сачињавају занатлије из свих насељених места Општине, а њихова се активност одвија под специфичним условима, политичке припреме за упис зајма су веома солидно обављене, па је тако Удружење спремно дочекало 1. децембар — дан почетка уписа зајма. Желели су да већ првих дана искажу подршку овој акцији.

Међутим, захваљујући техничком пропусту (не Удружења) изјаве за упис зајма добили су тек 6. децембра. Па ипак, већ до 12. децембра, дакле за непуних 6 дана, зајам је уписало преко 60 одсто занатлија. Исказујући своју патриотску свест занатлије су, прекидајући свој редован посао, долазиле из свих насељених места да упишу зајам. Од 137 чланова (самосталних занатлија, угоститеља, превозника, радника код приватних послодаваца) закључно са 15. децембром на уписно место се јавило 118 (око 80 одсто), а уписана сума износи 534.300 динара, односно око 190 одсто више од планираног износа.

Појединцима није било потребно „убеђивање" колико да упишу. Сами су, према својим могућностима, диктирали износе.

Ипак, вредно је истаћи неке којима се с правом може рећи: браво! Радивој Миленковић, зидар из Беле Цркве, на пример, уписао је 50.000 динара. Есади Абдуламид, посластичар из Беле Цркве и Станко Марић, зидар из Крушчице, уписали су по 20.000 динара. Милан Медин, ћурчија из Беле Цркве, уписао је 15.000 динара, а по 10.000 динара уписали су: Себастијан Палић, бижутер, Ђока Петруц, молер, Жарко Болић, молер, Чедомир Ћурчин, електроинсталатер, Андрија Седљак, лимар, Деспот Драшковић, месар (уплата у готовом), Сима Тодоровић, превозник, Ромулус Васић, адвокат, Златибор Иванов, зидар из Дупљаје, Јон Визир, столар из Гребенца, Светомир Анђелковић, угоститељ из Старе Паланке и Добра Јожић, угоститељ из Врачевгаја. По 6.000 уписали су 2 занатлије, а по 5.000 динара чак њих 26. Најмањи износ од 1.000 динара уписало је само пет занатлија, међу којима су на пример: Јосип Равловић, који је тек пре месец дана отворио фризерску радњу, чији су приходи још увек минимални, а вредно је поменути и Крсту Јанковића, зидара, који је дуже времена на боловању, не ради, пред пензијом је, али није хтео да изостане за својим друговима, па је од своје хранарине уписао 1.000 динара.

Акција уписа у Удружењу се наставља, са тежњом да ни један занатлија не остане ван ове акције. У разговору са Момиром Алексићем, потпредседником Удружења, сазнали смо да се због такозване „морт-сезоне" један број занатлија налази ван општине, што успорава акцију.

Стојче Соколовић

Социјалистичка Република Србија ИСТОРИЈСКИ АРХИВ Београд

Упознајмо наше месне заједнице

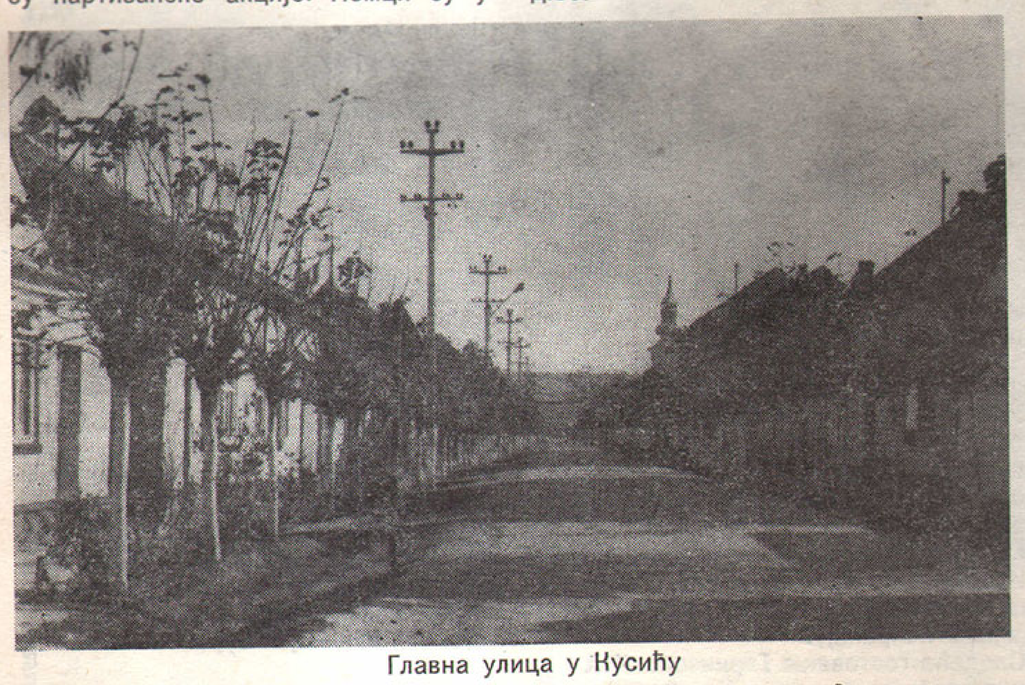
К У С И Ћ

»Село за подмлађивање«

У РЕВОЛУЦИЈИ И ОБНОВИ

У току НОБ Кусић постаје важна база. Готово да нема куће, која није помагач. За ове дане Кусић је дао најбољи део себе. На бојиштима широм Југославије, као и по многим злогласним нацистичким логорима, пало је 78 Кусићана и најмање још толико умрло после рата од последица заточеништва и мучења. Њихова имена и слике стравично опомињу у сали Спомен-дома. Већ првих дана револуције у селу почиње са радом скојевска група коју су сачињавали: Пера Белобабић, Мара Јанковић, Радивој Станковић и Живко Станојев. Спаљивање општинске архиве, разоружање полицијске станице, најзначајније су партизанске акције. Немци су у селу. Касније механизација све више осваја. Данас село има 46 трактора, 90 аутомобила, 60 домаћинстава има купатило, а апарата за домаћинство — ни броја се не зна.

Први комбајнер у селу био је Ташић Обрад и тада је забележен принос од 800 кг, а сада 3000 кг. по хектару. Значајно је и гајење стоке и белих свиња. Сељани су заинтересовани за удруживање. Стручне службе Комбината морале би на том плану да покажу више умешности и добре воље. Више су заинтересовани, по речима Кусићана, за трговину и откуп него за унапређење производње.

Главна улица у Кусићу

знак одмазде спалили куће познатих партизанских породица Младена Стојкова и Душана Томашевића. Остаје забележена храброст и одлучност Кусићана испољена у тим мутним временима када се и за најмању сумњу глава губила. Све то није плашило становништво да у колима натовареним стајским ђубретом или сламом, носе на уговорено место храну, санитетски материјал и др. својим партизанима. Није без разлога Кусић „Мала Москва".

После рата Кусићани дају пун допринос изградњи земље. Посебно је активна омладина. Многи су омладинци и по три смене проводили на изградњама, а Мирослав Микин чак шест месеци непрекидно. Велику солидарност становништво показује у електрификацији свога села. Реконструкцијом млина Кусић добија електричну струју, а бандере сечењем багремових стабала. Убрзо се формирају сељачке радне задруге. У селу их је две. Улазак првог трактора у село изазвао је одушевљење и веселье у

Село има четири продавнице, али се осећа потреба за продавницама са ширим асортиманом робе. Кусић није онолики потрошач вила и мотика, већ савремених апарата и машина. Једном мештанину потребан је ланац за комбајн, свећице за „Фијат" или фен за косу. Посебно недостаје продавница сухомеснатих производа.

Посебно поглавље у историји Кусића представља изградња Спомен-дома. Свеукупном радном акцијом свих Кусићана, а изузетним ентузијазмом пре свега Љупчета Станковића, село је изградило велелепни Спомен-дом. Он је израз захвалности мештана свим палим борцима овога места. 19. марта 1961. ударен је камен темељац. Узидана је и спомен-повеља исписана на пергаменту, стављена у месингану чауру величине 30 см. и положена у темеље Дома, с леве стране улаза, на дубини од једног метра. То је порука будућим генерацијама да се могу поносити својим очевима и мајкама. 11. августа 1961. Дом је завршен. Тај дан село слави као свој највећи празник, Социјалистичку славу. Мало је села где је социјалистичка слава у тој мери потисла све црквене празнике као што је случај у Кусићу.

Свечаност је тога дана увеличана изузетним уметничким програмом. Гостују најпознатији наши естрадни уметници, одржава се смотра цивилне заштите, као и смотра свег напретка кусићког. Сваке године тај дан бележе и београдска и новосадска телевизија. За овогодишњу прославу Кусић је посетило око шест хиљада гостију. Попило се, евиденције ради, 30.000 (тридесет хиљада) флаша пива. Село је тада свечано украшено. Преко хиљаду разнобојних сијалица и застава улепшавају место.

Посебан препород село доживљава доласком Боре Вишњића за председника Месне заједнице. Оживљава нарочито рад омладине и спортског друштва. Месна заједница за време председниковања Боре Вишњића учинила је више у свом раду него за све време свога постојања. Многи ће Кусићани, мало у шали а више због истине, рећи да Бори треба подићи споменик још за живота. Бројне су акције које организује ова Месна заједница. Село даје 9.000 кубика шљунка, заводи самодопринос и уз свесрдну помоћ Општине гради асваltни пут до Беле Цркве. За свој рад Месна заједница као прва добија Октобарску награду и 5.000,00 динара. Улице су украшене једнообразним дрвећем, каталпама, село осветљава живино светло, а пред Домом флуоросцентно. Ограђен је парк и Спомен-дом железном оградом. Месна заједница више пута је похваљивана за изузетно одржавање споменика палим борцима. Све је то селу дало нов изглед и лепоту, па је Кусић освојио прво место у такмичењу села у акцији „Тражимо најуређеније насеље". У организацији Месне заједнице школска су деца и омладина засадили 9.000 садница тополе. Заведен је поново самодопринос, јер је потребно 500.000,00 динара као учешће Месне заједнице за изградњу 2 км. пута који ће спојити место са главним путем који води према румунској граници.

У Дому је смештена амбуланта, читаоница, спомен сала и биоскопска сала. Кусићани гледају исти биоскопски програм као и Белоцрквани.

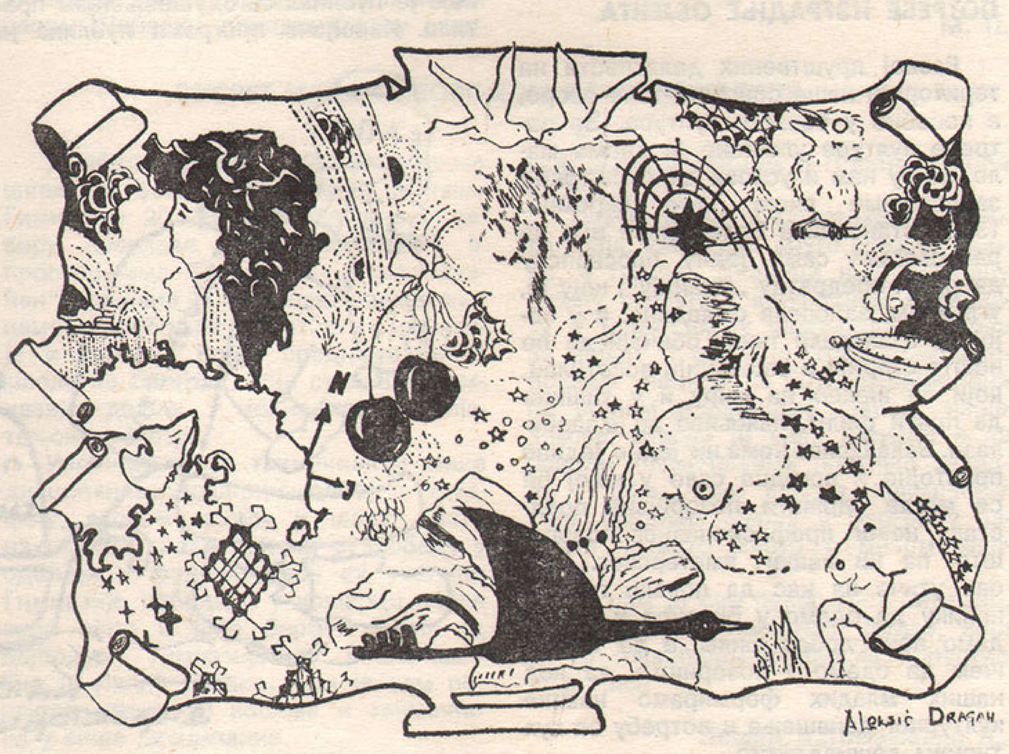
Културни успон села је очигледан. Видну улогу у томе има школа, која у последње време успоставља значајан контакт са Месном заједницом. У току је изградња спортског полигона у дворишту школе. То је општа акција села. Мештани су том приликом донели 300 кубика песка. Школа је, такође, уступила своје просторије извиђачима чија дружина веома добро ради.

Фудбал је у селу најпопуларнија игра. ФК „Шевац" се такмичи у општинској лиги и постиже запажене резултате. Прошле је године учествовао у квалификацијама за виши ранг такмичења. Село је својим фудбалерима дало све. На њима је да се својим залагањем на терену најбоље одуже. У последње време шах све више угрожава примат фудбала. Прошле су године кусићки шахисти освојили IV место у Алибунарској зони, а ове године покушаће још више да оправдају поверење својих навијача. Оптимизам је утолико већи, јер су појачани Стевом Стаматовићем и Матејом Пагач.

На крају би се могло рећи да су Кусићани у потпуности задовољни својом садашношћу и с оправданим оптимизмом у свим областима очекују своју будућност. Имају пуно разлога за то. Они изузетно воле своје село. На сред села стоји фиксиран славолук и на њему исписане речи:

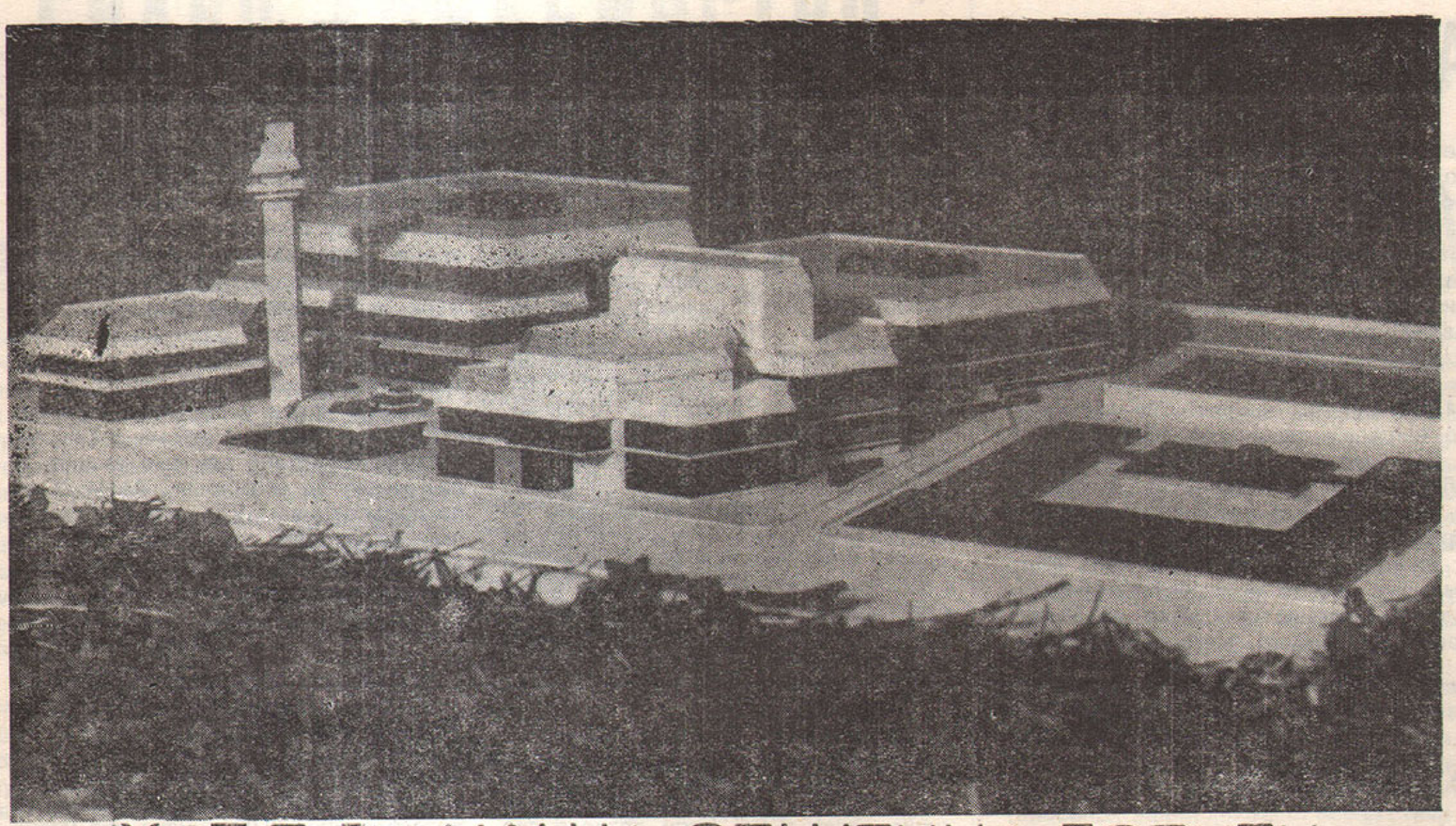
„Кусићу, волимо те!"

Рада Срдановић

Виньете: Јасмина Бранков и Драган Алексић

МЕЂУ НАМА

ХОЋЕ ЛИ НАША ОПШТИНА ДОБИТИ ДОМ КУЛТУРЕ?

Покренута акција за изградњу дома културе у Белој Цркви

Самоуправна интересна заједница за културу општине Бела Црква организовала је расправу о Програму развоја културе Општине, истовремено кад су разматрани Договори о основама Друштвеног плана САПВ за период 1976—80.

Уочавајући предвиђене могућности, на пример: „Да неразвијене општине могу предлагањем Програма из градње домова културе, сопственим учешћем, а подношењем захтева, остварити средства Самоуправне интересне заједнице културе Војводине и на тај начин затворити конструкцију за реализацију изградње планираног објекта културе".

Поводом овога, СИЗ за културу Бела Црква одмах је развила интензивну активност на нашој територији у циљу обезбеђења услова за изградњу дома културе. Одржана је седница Извршног одбора СИЗА за културу, седница Извршног већа СО којој су присуствовали представници радних организација, одржана је седница Иницијативног одбора за сагледавање могућности обезбеђења сопственог учешћа за изградњу нама толико потребног објекта.

На проширеној седници Извршног већа разматран је идејни пројекат и макета будућег дома културе, а представници радних организација подржали су дато решење и предлог да се изградњи приђе етапно.

На седници Иницијативног одбора донети су следећи закључци: предложити из Програма СИЗ-а за културу само изградњу Дома културе у Белој Цркви, изградњи објекта прићи у две фазе (1977. и 1978), прихваћено је учешће 1 : 1, односно, динар на динар.

ПОТРЕБЕ ИЗГРАДЊЕ ОБЈЕКТА

Развој друштвених делатности на територији наше општине тече споро, а посебно у области културе. За потребе културе уложено је веома мало, па су нам и услови да те потребе задовољимо више него скромне. 13.000 становника Беле Цркве има на располагању само једну биоскопску дворану, предратну „Уранију", коју је, углавном, запосела омладина, а у којој су завладали такви обичаји да ће нешто старији и озбиљнији посетилац, који би желео на миру и у тишини да прати филм, пажљиво да је заобилази. Бела Црква нема ни једне једине пристојне и погодне сале у којој би се могла одржати позоришна представа неког професионалног позоришта, па ни нашег, аматерског. Све ово утиче на нас да полако губимо навику да одемо у биоскоп и погледамо неки добар филм, а да не кажем да одемо у позориште, да код наших младих формирамо навике културног понашања и потребу за културним доживљајима.

Осим овога, дом културе би нам пружио много више и не треба писати о ономе што сви знамо. Сада можемо само да поздравимо иницијативу СИЗ-а и да се надамо да предложени пројекат неће остати само ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ, већ да ћемо успети заједничким снагама и уз помоћ и подршку фактора на нивоу САПВ да га и остваримо.

М. П.

КРУШЧИЦА — ДОМАЋИН ПРИПАДНИКА ГАРНИЗОНА ЈНА

11. децембра ове године припадни **Гарнизона** и ученици **Гимназије** и **Школе за КВ раднике,** а у сарадњи са ДПО и ОНО из града, гостовали су у селу Крушчици.

Тога дана били смо гости Крушчице од 16,30—23 часа. Програм је био посвећен **Дану ЈНА.** Програм је започео приказивањем пропагандног филма **Снага наше одбране,** а затим је следио колаж партизанских, песама које је публика са одушевљењем пратила. Извођаче програма публика је на крају наградила срдачним аплаузом.

У програму је учествовала и фолклорна група **Војничког клуба Средњих школа.** Програму је присуствовало око 250 мештана и војника граничара. Свечаност је завршена игранком.

Извођачи се захваљују организаторима и публици на топлом пријему и срдачном испраћају.

Следеће гостовање **Гарнизона ЈНА** планирано је за мештане Калуђерова.

Ч. Шабанај

101. НАЧИН ДА СЕ МАЛТРЕТИРА ПОТРОШАЧ

Вест да је прорадила нова пекара обрадовале је све Белоцркване, јер хлеб који смо до јуче јели заиста није одговарао нашем стандарду и исхрани. Пред танком рскавом кориком новог хлеба скоро да смо и заборавили дојучерашње гужве пред празнике, а и лош квалитет празничког хлеба.

Али, код нас мало ствари иде лако. Већ у суботу, 12. децембра, престали смо да се радујемо. Јутарњи хлеб био је тврд, низак, а у подне није га ни било. Од 12 па до скоро 15 часова трајала је трка. Ишли су људи од продавнице до продавнице, гацали блато, прескакали рупе, чекали у продавницама и испред њих. Да буде све још горе, дан је био изузетно хладан и ветровит.

Сви који смо тога дана трагали за хлебом рекли смо по нешто ружно о новој пекари, организацији рада у њој и пословности њеног руководства.

Можда су разлози закашњења били објективно оправдани, а можда и нису. То потрошач не зна, а нико га и не обавештава. А и зашто би? За пар ципела можемо и до Вршца и Београда једном годишње, али за векну хлеба сваког дана, не. Ако је тако, онда потрошачу можемо да понудимо свашта. И да одузмемо пар сати одмора стотинама грађана, да добро изнервирамо и њих и продавце.

А да ли је само пекара крива што нам често продају бајат хлеб? Не знам, заправо, не верујем. Јер и трговина има своју политику и она се своди на једно: **они не смеју да буду у губитку,** па ко неће бајатог хлеба, нека једе колача, како би рекла она размажена принцеза.

Једно сигурно знам. Није наш потрошач баш толико размажен да изводљева и када му је добро. Поштују наши људи хлеб, јер многи памте црна времена када га није било, када смо га следовали на бонове и појели до задњег, па ни за кућног миша није мрва остала. Данас хоћемо да платимо и за свој новац добијемо одговарајућу вредност, али хоћемо и да нас поштују, јер и та пекара и трговина су ради нас и живе од нас.

М.П.

БЕЛОЦРКВАНСКЕ НОВИНЕ

РЕДАКЦИЈА

Главни и одговорни уредник
Озрен Ђурђев

Издавачки савет:

Зоран Павлов (председник), Божидар Шијачки, Жива Паликућа, Милан Милићевић, Милорад Радомир, Душан Станковић, Мирослав Бранковић, Владимир Кастељанов, Милан Кручичан, Слободан Стан, Алојз Хлавачек, Иштван Геич, Слободан Штрбац, Стеван Стефановић, Јован Петров, Драгиша Алексић, Александар Ранц, Озрен Ђурђев и Мирољуб Бура.

Реданцијски колегијум:

Стојче Соноловић, Владимир Бранков, Мирјана, Пешић, Илија Поповић, Антон Шованец, Јоца Боериу, Младен Лекић, Урош Влаховић, Милан Зарић, Татјана Тимотијевић.

Лектор:

Мирјана Пешић

Уредник фотографије:
Стеван Палинкаш

Технички сарадници:
Мирољуб Бура и Милета Костић

Штампа Граф. пред. „Сава Мунћан"

Рукописи и фотографије се не враћају

Адреса листа:
Бела Црква, 1. октобар бр. 65

Тел.: 851-071 Ж. рачун 66810-678-2190

ДАН РЕПУБЛИКЕ СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН

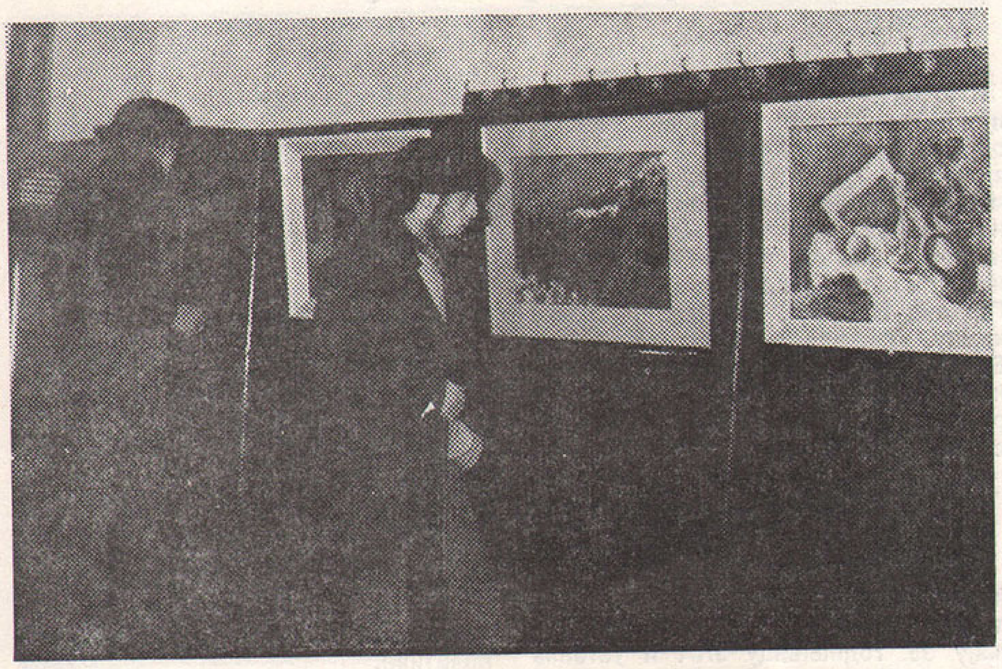
СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА, НОВИ ОБЈЕКТИ, ИЗЛОЖБЕ ТАКМИЧЕЊА...

Уочи Дана Републике у сали Радничког универзитета одржана је свечана академија на којој је председник Извршног већа СО прочитао реферат о значају 29. новембра и указао на смернице даљег развоја наше општине. У програму је са успехом наступио и хор ученика Основне школе „Жарко Зрењанин" под руководством наставника Гордане Николић, док су чланови Извиђачке организације „Жарко Зрењанин — Уча" извели пригодан рецитал.

Присутни гости имали су посебно задовољство да уживају у изванредној глуми првакиње Југословенског драмског позоришта Маје Димитријевић која је, пред очима наших гледалаца, оживела херојски лик Даринке из Рајковца у монодрами Даринкини дарови. Уводно излагање дао је Мирослав Беловић, редитељ ове драме, такође члан Југословенског драмског позоришта.

Организатор програма био је Раднички универзитет.

Изложба слика Н. Брачића

Поводом Дана Републике у времену од 26. XI до 2. XII о.г. у сали Радничког универзитета у Белој Цркви и под његовим покровитељством одржана је изложба сликарских радова Ненада Брачића. Ненад Брачић је млад човек и још на почетку свог стваралачког пута, а већ је стигао да одржи две самосталне и да учествује у четири колективне сликарске изложбе. Подручје сликарског интереса му је портрет, мртва природа, пејсаж, сликарска апстракција. Техника: уље, темпера, колаж. Правац: реализам, натурализам, апстракција. Млади Брачић има све лепе предуслове да се развије у једног доброг сликара уметника, а то су таленат и здрава амбиција да иде до највиших домета у свом уметничком раду.

Раднички универзитет правилно је оценио свој задатак и откупио три Брачићева рада за галерију слика Градског музеја: Сунцокрети, Извор и Аутопортрет.

Св. С.

Локације будућег вртића

УДАРЕН КАМЕН ТЕМЕЉАЦ ЗА ДЕЧИЈИ ВРТИЋ

Осамдесет и шест година није много мање од једног века. А управо толико у Белој Цркви и њеној општини (осим фискултурне сале у Школи „Жарко Зрењанин") није изграђен ни један школски објекат. Наша деца проводе највећи део свога времена у просторијама од пре једног века или у за школске сврхе адаптираним зградама које апсолутно не задовољавају ни минимум било како лабавих критеријума.

Дечји вртић је, поред школе у Гребенцу, први школски објекат који се гради у нашој општини. О значају који овај и њему слични објекти имају није потребно много говорити, али зато треба истаћи наду да је ово само први корак у изградњи школских зграда и да ће у најскорије време, на одговарајући начин ,бити решен и проблем основношколског и средњошколског простора.

Из говора који је приликом ударања камена темељца одржао друг Влада Мијин сазнајемо о самом објекту: објекат ће имати површину од 460 м², у њему ће боравити 75 деце. оред 4 учионице имаће и трпезарију, кухињу, гардеробу, санитарије, канцеларије, зборницу за васпитаче, парно грејање итд.

Наши најмлађи ће добити овај вртић, али и они ће једног дана порасти са њима порашће и њихове потребе за бољим условима њиховог развоја.

Милан Зарић

КАКО ЈЕ У БАНАТСКОЈ СУБОТИЦИ ПРОСЛАВЉЕН ДАН РЕПУБЛИКЕ

У малим местима и селима често читав културни живот зависи од учитеља. И не само то. Учитељи су носиоци напретка, они који покрећу и спроводе акције, они који су веза између града и села, књиге и мотике. Тако је било раније, а тако је у многим местима и данас, свуда где живи и ради добар учитељ.

У данашњем селу он није сам. Ту је месна заједница, Савез социјалистичке омладине и други друштвени фактори, али од уче још увек очекујемо да буде душа села. Ту, близу нас, али довољно далеко да можда ни кад и не свратимо, у Банатској Суботици, 18 година ради брачни пар Шибалич, обоје просветни радници. Половину свога дана остављалу у селу, део себе дају деци коју уче, селу које је за њих постало други дом.

Шта и колико остави за собом човек после 18 година рада не може брзо и лако да се наброи, то памте њихови ђаци и мештани Банатске Суботице.

Данас пишемо о томе како је Банатска Суботица прославила Дан Републике, о чему нас је друг Шибалич обавестио.

„У част Дана Републике Савез пионира и Савез социјалистичке омладине овог места, предвођени брачним паром Шибалич, припремили су солидан програм у трајању од два часа.

Програм је прво приказан 26. XI у част пријема ученика I разреда у Пионирску организацију. Том приликом су новопримљеним члановима њихови старији другови уручили пионирске мараме, значке, чланске карте и мале поклоне које је обезбедила Радна заједница Основне школе из Јасенова.

Сутрадан је дата приредба за мештане у сали Дома културе која је била пуна гледалаца. Прво је одржано предавање о значају 29. новембра, а затим је изведен програм. Цео програм — хорске песме, рецитације, рецитал и једночинке — наишао је на леп пријем гледалаца. Одлуком извођача — пионира, омладине и просветних радника сав приход са приредбе у износу од 112.000 старих динара дат је у ЗАЈАМ ЗА СТРУЈУ — неповратно.

28. XI у месту је гостовала културно-уметничка група ЈНА из Беле Цркве и извела програм који се састојао из филма о општенародној одбрани, народних и забавних песама и сплета народних игара. Извођачи су били бурно поздрављени. Овим је означен почетак активне сарадње на релацији Армија — Месна заједница".

М. П.

СУСРЕТ МЛАДИХ ПОВОДОМ ДАНА РЕПУБЛИКЕ

Ученици Војне средњотехничке школе из Београда посетили су нашу Гимназију 20. XI 1976. године, у оквиру прославе Дана Републике. У просторијама Гимназије „Сава Мунћан" одржано је спортско надметање између најбољих спортиста Гимназије и ученика Војне средњотехничке школе из Београд, који су нашој Гимназији дошли у једнодневну пријатељску посету.

Ученици су се такмичили у више дисциплина: кошарци, одбојци, фудбалу, стоном тенису и шаху. Гости из главног града однели су победу у одбојци и фудбалу, док су ученици Гимназије победили у кошарци после врло лепе и фер борбе. Један од најбољих гимназијских кошаркаша био је Лалић Живко, који је сам постигао преко 20 кошева и такмичио се у више дисциплина.

Наши шахисти, на челу са Елеонором ранц, ученицом II године, такође су имали успеха.

Иначе, Војна средњотехничка школа траје, као и све друге средње школе, 4 године. Ученици који похађају школу станују у конфорном интернату у којем имају изванредне услове за живот и рад. По завршетку школовања ученици ће бити распоређени по војним јединицама широм наше земље. Школа је врло активна и на разним такмичењима постиже завидне успехе. Тако су на такмичењу свих средњих школа у Београду заузели четврто место у малом фудбалу.

То нам је све рекао гост питомац, млађи водник Коњутски Владо, који је са најлепшим утисцима напустио наш град.

Пешић З.,Томашевић В.,
ученици II разреда

СВЕЧАНО ПРОСЛАВЉЕН

свечана академија на радничком универзитету

Поводом 22. децембра, Дана ЈНА, и 35. годишњице стварања наших оружаних снага у Радничком универзитету је одржана свечана академија коју су организовали припадници гарнизона за грађане Беле Цркве. Пошто је хор Основне школе „Жарко Зрењанин", под руководством наставнице **Гордане Николић,** отпевао државну химну, командант Гарнизона ЈНА у Белој Цркви **Алекса Урошевић** поднео је реферат о 35 годишњици стварања и развијања ЈНА и оружаних снага Југославије.

Објављујемо изводе из реферата:

„Ове године радничка класа, радни људи, народи и народности и сви припадници оружаних снага прослављају 35. годишњицу ЈНА и устанка наших народа у знаку нових достигнућа у развоју самоуправљања, у јачању општенародне одбране и афирмацији политике несврстаности.

То у свима нама буди живо и поносно осећање, сећање на хероизам бораца револуције, који су под вођством Комунистичке партије и друга Тита извојевали најславнију победу у историји наших народа.

На темељу тековина народноослободилачког рата: независности, братства и јединства и револуционарне народне власти, изграђена је социјалистичка самоуправна заједница равноправних народа и народности.

Стварање оружане силе, ратне вештине и борбеног морала у НОР-у костур су концепције савремене изградње и развоја општенародне одбране.

Наш ослонац на сопствене снаге, интернационалистичко схватање сопствене одговорности у антифашистичкој борби, као равноправног партнера антихитлеровске коалиције, отворило је нам хоризонт несврстане спољне политике.

Тридесетпетогодишњицу ЈНА прослављамо са осећањем нарочите радости што се на челу СФРЈ, СКЈ и оружаних снага налази друг **ТИТО.**

Присутним гостима приказан је и позоришни комад **Фадила Хаџића** — „Хитлер у партизанима".

Дајемо поверење најбољима

ПОСЕТА КОМАНДАНТА АРМИЈЕ

Гарнизон у Белој Цркви посетио је командант наше армије генерал-потпуковник Петар Грачанин са групом старешина из саобраћајне службе. У разговору са старешинама генерал Грачанин је између осталог рекао да је наша јединица постигла врло добре резултате у борбеној обуци и васпитању и да тако треба и наставити. Такође је напоменуо да ће на пролеће инжењерске јединице ЈНА учествовати у изградњи водовода и канализације у нашем граду. На крају је честитао предстојеће празнике Дан ЈНА и Нову годину.

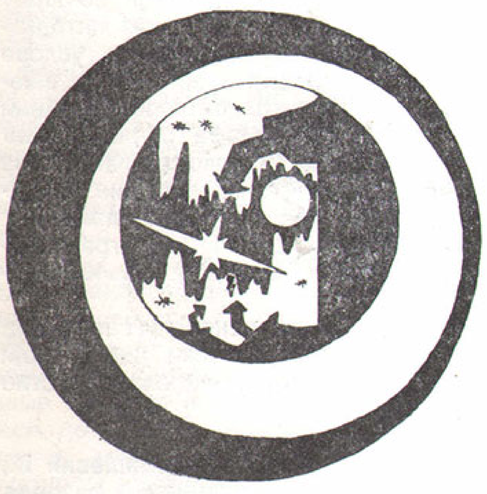
шаховски турнир старешина

Сваке године поводом 22. децембра у јединици се организује шаховски турнир старешина. На овогодишњем турниру победио је Тимотић у конкуренцији 16 такмичара. Коначни редослед на табели изгледа овако: Тимотић 12, Кавалин 11, Максимовић и Станић по 10, Трајковић 9,5; Бишкуп и Жолнај по 9, Цветковић 8,5; Живковић 7,5; Срдановић 6,5; Релић 5,5; Рици и Чворак по 5, Влајић и Ордагић по 4,5 и Петровић 2,5 поена.

избори савеза комуниста

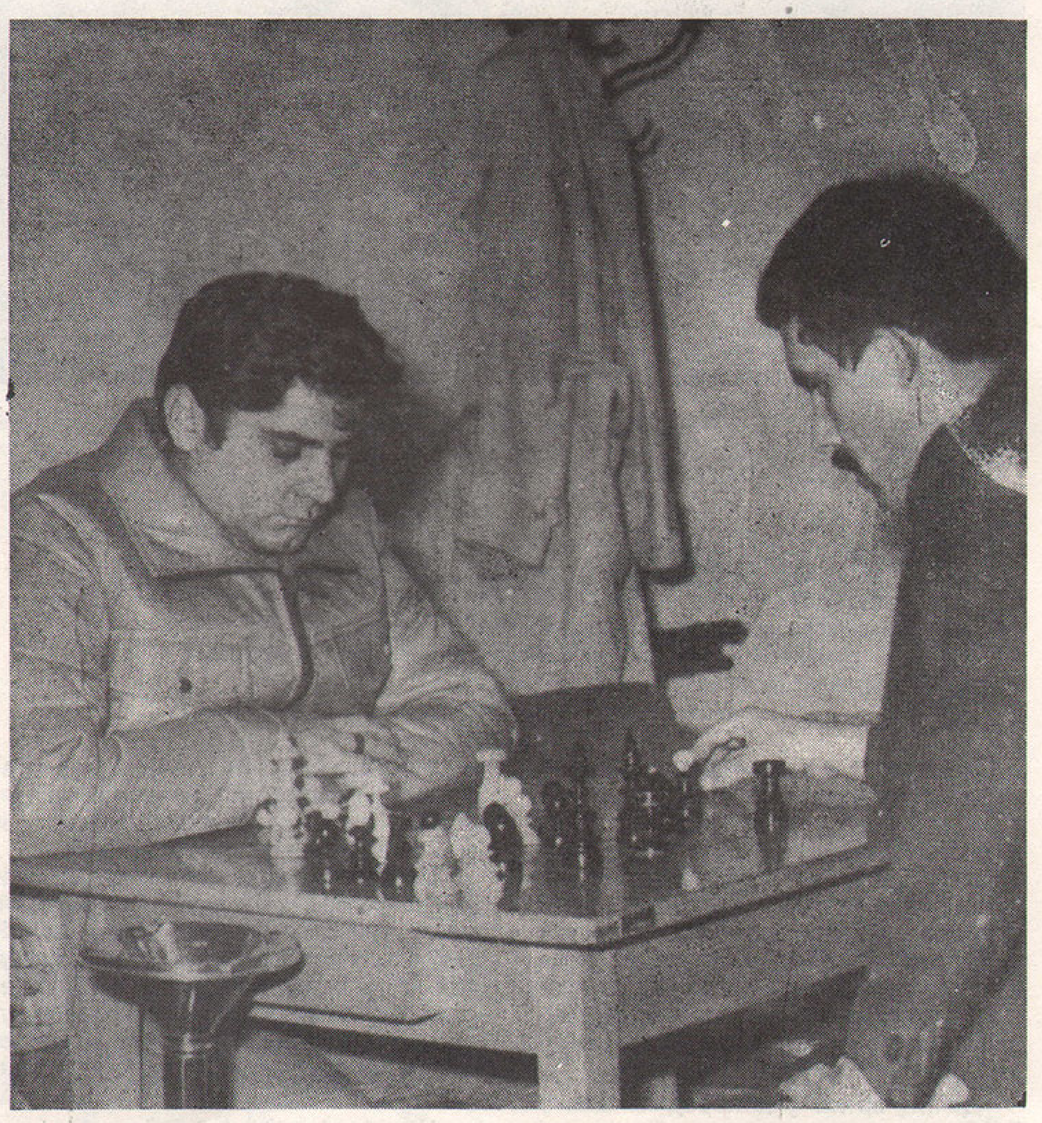
Недавно је одржана изборна конференција СК у нашој јединици. На конференцији је анализиран рад у протеклом периоду, донесене смернице за наредни период и изабрано ново руководство. Из поднетог реферата и дискусије комуниста о активностима у протеклом мандату може се закључити да су остварени врло добри резултати, нарочито на плану борбене обуке и васпитања, подизања војничког стандарда и у такмичењу „Бирајмо најбољу јединицу".

За секретара ОО СК изабран је Мирослав Бранковић, а за секретаре оделења другови Никола Воркапић, Рефик Ковачевић, Ђуро Грујичић, Петар Бадрљица и Никола Стојаковић.

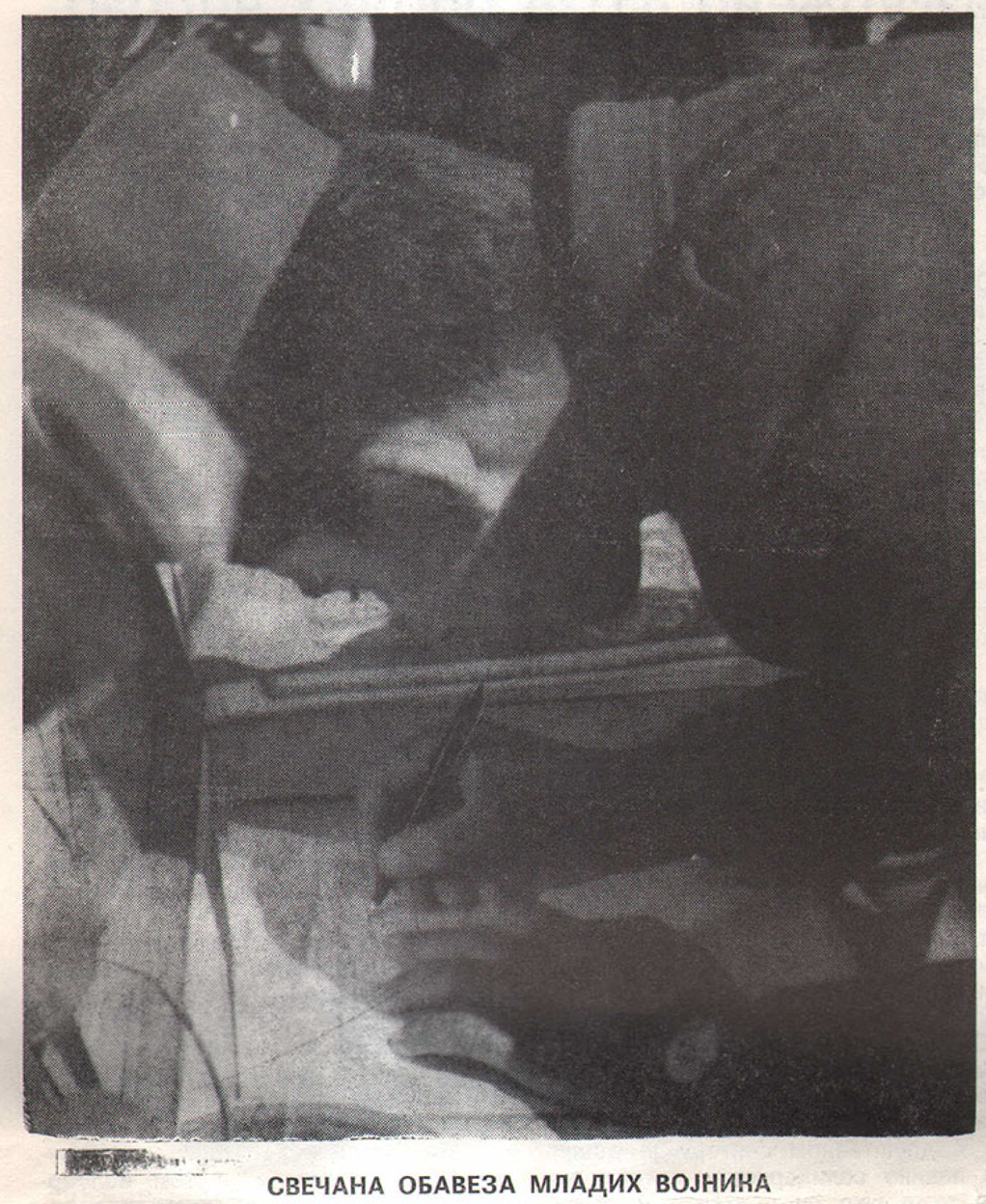
КУРС МАРКСИСТИЧКОГ ОБРАЗОВАЊА МЛАДИХ КОМУНИСТА

Организација СК и Конференција ССОЈ наше јединице организовали су и са новом партијом војника Курс марксистичког образовања младих комуниста. Курс посећује 150 чланова СК и ССО, а биће обрађено 11 тема из основа марксизма и лењинизма, социјалистичке праксе и развоја наше самоуправне стварности. Допринети што реалнијем сагледавању друштвене праксе и социјалистичког и самоуправног пута нашег друштва основни је циљ овог курса, како би се војници по повратку у радне организације што лакше и успешније укључили у друштвену активност као самоуправљачи.

Шах тражи пуну концетрацију

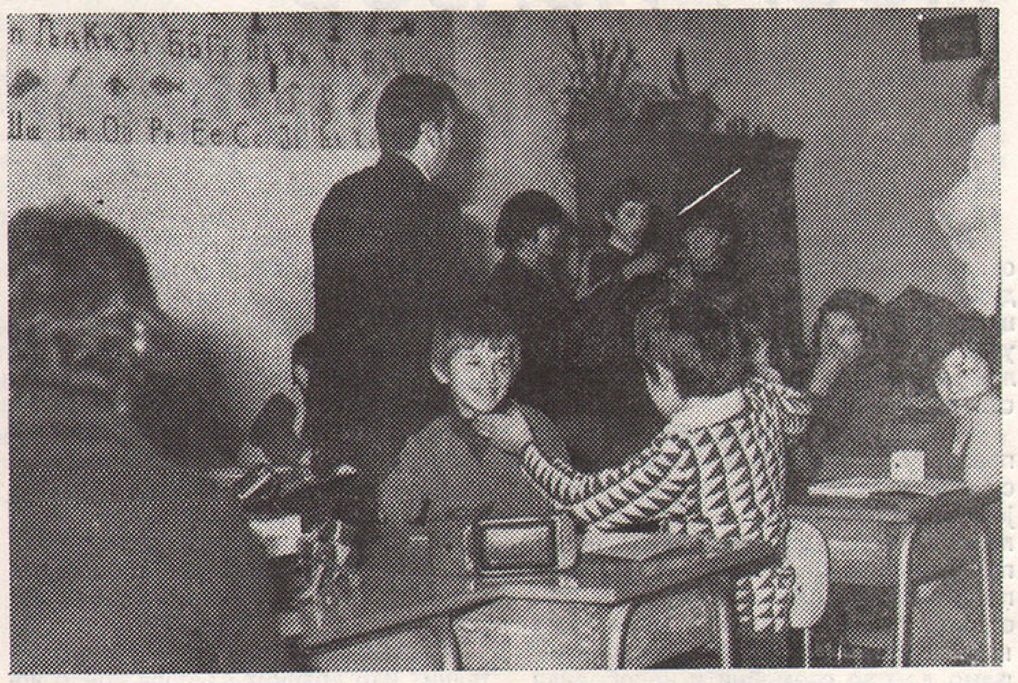
ДАН АРМИЈЕ

СВЕЧАНА ОБАВЕЗА МЛАДИХ ВОЈНИКА

Нова генерација младих војника положила је свечану обавезу. Програм свечаности био је, као и увек, богат и садржајан, за што су се побринуле старешине и старији другови. Пред својим родитељима, старешинама и другим гостима војници су поносно и гласно изговарали текст свечане обавезе. После потписивања, честитке од својих другова, командира, девојака, пионира, команданта... Осмех на лицу, пољубац, срдачан стисак руке, младост, песма и игра, а у њима уткани осећај љубави, братства и јединства и искреног другарства и пријатељства. Слављенике су забављали војнички оркестар гарнизона и дувачки оркестар из КУД „Георге Кожбук" из села Гребенац. На крају свечаности козарачко коло — коло Југославије. Сретно вам, драги наши војници!

„ФОТО КЛУБ" ДОМА ЈНА

Заљубљеници фотографије основали су Фото клуб у Дому ЈНА. Сви су задовољни са његовим радом чему треба највише захвалити председнику клуба Миломиру Николићу. Од како је основан клуб свани значајнији догађај у јединици се региструје фотографијом. Значајни успеси постигнути су и у организовању фото — теако је основан клуб, свани значајнији течај за ученике ОШ „Жарко Зрењанин". Интересовање за овакву активност је велико, али због ограничености простора од 70 пријављених кандидата течај похађа 24 врло добра и одлична ученика. Наставу изводи инструктор фотографије и фотоаматер II класе Миломир Николић.

ТАКМИЧЕЊЕ У ЈЕДИНИЦАМА

Поводом Дана ЈНА између јединица организовано је такмичење у малом фудбалу, рукомету, стоном тенису и шаху. Најбоље резултате постигла је јединица Јосипа Суботе која је освојила прво место победивши у стоном тенису и шаху, док је друго место освојила јединица Драгослава Илића као победник у рукомету, а треће место је освојила јединица Мирка Релића као победник у малом фудбалу.

ПОСЕТА ПРИПАДНИКА ГАРНИЗОНА СЕЛИМА

На плану популаризације ЈНА и у част 35 годишњице стварања ЈНА и Оружаних снага Југославије Конференција ССО и војнички клуб спроводе акцију обиласка наших села. До сада су припадници гарнизона гостовали у селима Кајтасову, Банатској Суботици и (Добричеву и Чешком селу). Крушчици и Калуђерову, а до краја 1977. године планира се обилазак свих села наше општине. Величина ове акције огледа се у развијању братства и јединства, сарадњи и зближавању младих, отварању ЈНА према грађанству те упознавању територије и обичаја.

Текстови за Дан армије: Илија Тимотић (Фото клуб Дома армије)

ИЗ ПК «ЈУЖНИ БАНАТ«

НОВИ ИЗАЗОВ СТИХИЈИ

Праисконска је тежња човека да овлада природом. Овладавање природним условима као основним чиниоцима за успевање културног биља увек је представљало сложен проблем који ни до данас није у потпуности превазиђен.

Иако је у последње време наука и пракса у многоме напредовала, иако су обуздане многе природне силе, још увек смо немоћни пред ћудима природе које диктирају ритам пољопривредне производње а нарочито пред климатским ексцесима који нам отимају плодове рада у моментима када опијени обилним родом помишљамо да смо свемоћни и непобедиви њени господари.

Да ли је то опомена неукротивим синовима свемира? Да ли је то изазов мајке природе? Или је то доказ наших оскудних, недовољних сазнања и ограничених средстава којима се супростављамо стихији?

То су питања на која ћемо овом приликом тешко наћи прави одговор. Једно је сигурно: у људској природи је да се бори и да проналази путеве и начине да што више потчини природне токове својим потребама.

У жижи те борбе је и Основна организација удруженог рада „Засади" која подизањем против-градне мреже на 10 ха садног материјала и 50 ха крушке директно доприноси томе да се природне силе што више обуздају.

На основу праћења учесталости града у Белој Цркви установљено је да је ово подручје изразито градобитно. У периоду од 20 година град је падао у 85% посматраних година што значи да је од 5 година у преко 4 било града. У годинама са градом он се не јавља само једанпут већ, у просеку, 4 пута годишње. Град пада најчешће преко лета и у јесен тј. у време када су пољопривредне културе најосетљивије. Сматра се да градоносни облаци у Белој Цркви долазе са Делиблатске пешчаре и да песак који се брзо загрева и хлади у многоме доприноси формирању облака са градом.

ООУР „Засади" је ових дана расписала конкурс за прикупљање понуда и оцену подобности извођача за изградњу противградне мреже. Интезивно се врше припреме за започињање градње и верује се да ће већ у идућој години бити потпуно заштићено од града 60 ха засада.

Техничка решења на основу којих ће се заштита извршити су новијег датума и по својој концепцији веома једноставна.

Систем заштите се састоји од металних или дрвених стубова преко којих се уз помоћ ужади разапиње полиестерска мрежа у облику двосводног крова изнад редова засада. Мрежа спречава директан удар и конструисана је тако да град по њој клизи изван редова на празан простор који није угрожен.

Трошкови изградње су прилично високи, по једном хектару износе од 13—22 милиона старих динара зависно од културе и конструкције. Међутим, како су на име осигурања годишње издвајају знатне суме, рачунице показују да се ради о веома рентабилној инвестицији. На основу прорачуна коју су у ту сврху извршени излази да ће после отплате кредита која ће се вршити из средстава намењених за осигурање остати око 828 милиона старих динара. Ово недвосмислено говори да је пројекат оправдан, како са становишта основне организације, тако и са становишта шире друштвене заједнице, јер се њиме штите материјална добра.

Из тих разлога овај подухват колектива ООУР-а „Засади" поздрављамо и радним људима Р. Ј. „Расадник" и „Јабука" који су директни носиоци посла желимо добар успех.

Антон Шованец

»ТРГОВИНА« обезбедила довољно грађевинског материјала

Како нам је познато, наша Општина је добила 22 милиона, а на име штете од елементарних непогода на стамбеним објектима, која је причињена у 1975—1976. години.

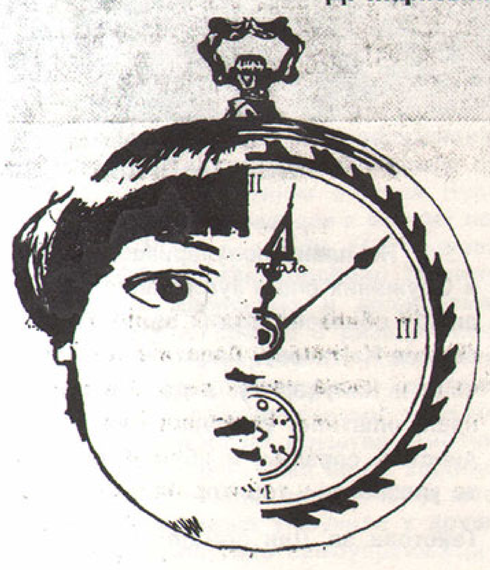
ПК „Јужни Банат" ООУР „Трговина" из Беле Цркве, нуди грађевински материјал и индустријску робу у довољним количинама и под повољним условима, а која се може купити по основу добијених кредита за причињене штете од елементарних непогода.

На основу тога, можемо рећи да је наша Основна организација успела да уговори, а самим тим и обезбеди за наредну годину грађевинског материјала и индустријске робе у довољним количинама ,тако да ће снабдевање бити нормално. Па ипак, и поред најбоље воље, може се догодити да дође до малог застоја код снабдевања цементом, тесаном и резаном грађом, а како смо обавештени од стране самих произвођача. Међутим, ми се надамо да то неће пред стављати велике сметње, па стога апелујемо на наше потрошаче да сада већ почну са куповином истог, јер смо обезбедили за овај месец довољне количине.

Напомињемо да смо већ потписали уговоре око снабдевања тесаном и резаном грађом, домаће и стране производње, а исто тако, обезбедили смо и 3.000 тона цемента. Поред тога, обезбеђено је за наредну годину око 100.000 комада ТМ-елемената и 1,000.000 комада црепа, што ће бити, по нашем мишљењу, сасвим довољно да задовољи све потребе наших потрошача.

На крају, можемо поручити нашим сугрђанима да не брину по питању обезбеђења грађевинским материјалом и индустријском робом, са напоменом да одмах треба почети са куповином и снабдевањем потребног материјала.

Д. Марковић

БОЛОВАЊА РАДНИКА до 30 дана у ПК „ЈУЖНИ БАНАТ" изгубљено 83.126 радних часова

У ОУР-а ПК „Јужни Банат" у периоду од I—IX 1976. године од укупно могућих часова рада 2.237.872 изгубљено је 83.126 часова. Од 1.367 запослених због боловања одсуствовало је 50,74 радника месечно.

Највећи проценат боловања има ООУР-а „Засади" 4,50%, затим ООУР „Банат" 3,63. ООУР-а „Економија" 3,12%, РЗ „СЗП" 2,48% а најмањи „Кооперација" 2,16%. Проценат боловања за Комбинат као целину је 3,71%.

Посматрано по месецима, највећи проценат боловања је у марту месецу 4,40%, у августу 4,26%, у априлу 3,92%, у септембру 3,84% итд.

Накнада за боловање до 30 дана за Комбинат као целину износи 1.201.785,05 динара.

Ови подаци показују да је исплаћена сума на име боловања велика и упућује на то да овом проблему треба посветити већу пажњу, како би се неоправдано боловање спречило.

Бранка Костић

ЛЕТИНА СКУПЉЕНА СА ПОЉА ДРАГОЦЕНА ПОМОЋ

Краткотрајна киша у току прошлих дана није зауставила добровољце на сакупљању летине на њивама ООУР „Економија", ПК „Јужни Банат". Битка за летину се, напротив, још више распламсала, а на њивама „Економије" има дневно и по пет стотина људи, тј. радника. До сада је сакупљено око 600 хектара кукуруза и око 50 хектара шећерне репе.

Међутим, како сам обавештен из ООУР „Економија", уколико потраје лепо време, берба кукуруза и шећерне репе би могла да се заврши најдаље за дан-два.

У друштвеном сектору је дошло до велике солидарности радних људи, тиме што су притекли у помоћ радници из администрације Комбината. Затим, СУБНОР — Бела Црква и овог пута се доказао својом организованошћу и спремношћу, Општински суд, Окружни суд из Панчева, ЈНА, радници из ООУР „Трговина" бивши Инекс, Школа за КВ раднике, ОШ „Марко Стојановић" из Врачев Гаја, као и ОШ из Јасенова такође су пру жили велику помоћ.

Одзив радника и ђака од момента завођења ванредног стања је веома добар и до сада је на сакупљању летине учествовало преко 1500 људи.

Вредно је истаћи да је у овом послу показан велики елан, вредноћа као и велика солидарност према овој организацији удруженог рада. Захваљујући драгоценој помоћи, радни људи ОУР „Економија" путем Белоцркванских новина желе свима да изразе захвалност.

Живковић Радисав

почела изградња силоса

Пољопривредни комбинат „Јужни Банат" годинама има проблема око сушења и ускладиштења житарица. Стара, а при том и примитивна сушара која је преко од железничке станице изграђена још пре рата, није ни издалика задовољавала ни најнужније потребе ове пољопривредне организације. Усеви житарица су само делимично сушени, а већи део је складиштен у неусловним магацинима, па је одржавање било веома скупо.

То је био разлог да међу првим инвестицијама у средњерочном плану Комбината буде уврштена изградња силоса-сушаре.

Пошто је радна организација из својих средстава обезбедила износ од 17 милиона динара и 11 милиона путем Комерцијалне банке у Панчеву, конструкција је затворена и тиме обезбеђени сви услови за изградњу овог неопходног објекта.

Силос-сушара лоцирана је у урбанистички предвиђеном делу града за подизање објеката индустрије, односно западно од железничке станице, са приступом и повезаношћу са пругом и асфалтним путем.

Грађевински и грађевинско занатски радови уступљени су КГМ „Стандард-бетон"-у из Беле Цркве, опрема саме сушаре набавиће се из „Победе" из Новог Сада, а линијска опрема од „Змаја" из Земуна. Према уговорима са извођачима радова и добављачима опреме крајњи рок за завршетак силоса је 30. јуни 1977. године, тако се нова жетва већ у идућој години може примити на обраду, односно сушење и складиштење.

До сада су припремни радови за отварање градилишта завршени и отпочело се са ископом земље и постављање темеља објеката силоса.

Сушара са силос-ћелијама је капацитета 30 тона на час, а поред уређаја за сушење житарица она ће моћи да обавља и сушење сунцокрета, чиме ће ПК„Јужни Банат", упоредо са сушењем и складиштењем житарица, решити и проблем сунцокрета (сушење) који се на овом подручју гаји у приличним количинама, односно на великим површинама.

Стојче Соколовић

Другови, да је било услова за развој где би нам био крај . . .

ПУШТЕНА У ПОГОН НОВА ПАРНА ПЕКАРА

— БОРБА ЗА БОЉИ КВАЛИТЕТ —

Бела Црква, 12. 12. 1976. године

Ових дана Белоцрквани су пријатно обрадовани. У свим продавницама прехрамбених производа појавио се хлеб и друга пецива из нове пекаре. Већ и по самој боји, укусу, печењу, паковању запажа се велика разлика, па су многи купци већ у продавницама правили дегустацију.

И било је заиста крајње време да се нешто учини на побољшању квалитета хлеба, који је до сада, може се слободно рећи, био испод сваких норматива. Међутим, досадашња пекара није могла боље. Њен капацитет од 5.000 килограма дневно не само да је био мали, већ и због дотрајалости опреме и превазиђене технологије, и поред најбоље воље радника и жеље Пољопривредног комбината „Јужни Банат" у чијем је саставу, пекара, није могла да избаци бољи квалитет.

Због тога су ПК „Јужни Банат" и ООУР „Економија" (у чијем саставу је пекарска радна јединица) већ неколико година покушавали да реше овај проблем. Најзад, почетком 1975. године затворена је конструкција средстава и приступило се изградњи нове пекаре. У заједници са СИЗ-ом за стамбено - комуналну и урбанистичку област локација је одабрана на југоисточном делу града на месту бивше фабрике лековитог биља, са могућношћу коришћења неких постојећих објеката.

Грађевински радови били су поверени Радној организацији „Стандард-бетон" из Беле Цркве, технолошка опрема је уговорена и набављена од „Гостола" из Нове Горице, а пећ од „Минела" из Панчева. Вредност грађевинских радова износи 6 милиона и 100 хиљада динара, а вредност опреме 3 милиона и 50 хиљада динара. Око половину средстава обезбедио је Пољопривредни комбинат „Јужни Банат" из својих инвестиционих планова, а остатак средстава до потпуне конструкције обезбедиле су Комерцијална и Војвођанска банка.

Новоизграђена парна пекара, за чији се погон користи лож-уље (раније је била на угљу), спада у ред модерних капацитета ове врсте. Са свега седам радника у њој се може само у једној смени произвести 5.820 кгр. хлеба (од 1,0 и 0,8 килограма), затим 200 килограма бурека, 600 комада белог пецива од 50 грама, што представља довољан капацитет за подмирење потреба на територији општине Бела Црква. Сем тога, како истичу у „Јужном Банату", у продавницама ће свакодневно бити довољних количина свих врста хлеба (црни, полубели, бели), као и свих осталих пецива која ће производити ова пекара.

Како се нова пекара налази на делу земљишта које није окружено другим објектима, плановима уређења је предвиђено да се околина интезивно пошуми украсним дрвећем као и да се обогати зеленилом (травњацима, цвећем), а средњорочним планом предвиђено да се изгради и део асфалтног пута којим ће се пекара непосредно, савременим застором повезати са градом.

Стојче Соколовић

ОСНОВНИ ЦИЉЕВИ ООУР „ТРГОВИНЕ" У НОВОЈ ИНТЕГРАЦИОНОЈ СРЕДИНИ

ПРИБЛИЖИТИ СЕ ЗАХТЕВИМА ПОТРОШАЧА

Крајем ове године ООУР „Инекс" из Беле Цркве, која је припадала „Интерекспорту" из Београда, дезинтегрисала се и ушла у састав Пољопривредног комбината „Јужни Банат" из Беле Цркве као ООУР „Трговина". До издвајања, односно новог удруживања, дошло је после широких анализа које су вођене како у трговинској организацији тако и ПК „Јужни Банат", органима Скупштине општине и друштвено-политичким организацијама. Све анализе су показале да удруживањем белоцрквапске трговине са „Интерекспортом" из Београда није постигнут очекивани економски ефекат. Удруживање је извршено без претходних сагледавања заједничких циљева, програма развоја и њихове међусобне условљености са привредом Беле Цркве. За неколико година заједничког пословања трговина не само да није ишла у корак са привредом, већ се у последње време запажа и њена стагнација.

У вези с тим, као и новим плановима ООУР-а „Трговина" у саставу ПК „Јужни Банат", Драгиша Павловић, директор ООУР-а дао нам је исцрпне податке.

— Пословни успех ООУР-а „Инекс", рекао је између осталог друг Павловић, у зависности је од капацитета којим она располаже за обављање основне и споредне делатности. Обзиром да је у ову област до сада мало улагано, техничка опремљеност је доста лоша. Укупна садашња вредност основних средстава износи око 521.000 динара или по раднику око 2.580 динара, што је испод сваког минимума. Већина објеката пословног простора су мале површине и нефункционалне, а посебно оне површине по насељеним местима општине, које као продајни простор нису ни градњом намењене. ООУР има 44 продавнице са укупном површином од 3.989 квадратних метара. Њихова уситњеност се најбоље види по томе што 29 продавнице једва има до 100 квадратних метара, 12 од 100—200 а само три продавнице имају нешто преко 300 квадратних метара простора. Ситуација је утолико неповољнија када се има у виду да у ове површине улази и магацински простор. Неповољност чини и то што су једва око 50 одсто продавница власништво ООУР-а, а остали објекти користе се у закуп . . .

Друг Павловић је говорио и о другим тешкоћама које прате трговину уопште, па и ову ООУР. Напр.: замрзнутост маржи, недостатак обртних средстава, велики број ситних продавница прехрамбених производа и слично.

У новој организацији, међутим, очекује се потпун преображај трговине. Тим пре што су, уз пуну подршку Извршног већа Скупштине општине, програм нове организације прихватиле готово све веће радне организације у Белој Цркви као КГМ „Стандард-бетон", Индустрија намештаја „Победа", Машинска индустрија „Жарко Златар", Комунално предузеће „Комуналац". У току је договор, на пример, да Машинска индустрија „Жарко Златар" и Комунално предузеће „Комуналац" за рачун ООУР „Трговина" ороче 525.000 динара код Војвођанске банке, с тим да ова банка одобри кредит Фабрици цемента у Поповцу и Фабрици цемента у Бечину у износу од 750.000 динара за испоруку 1.500 тона цемента годишње ООУР „Трговини". На овај начин ООУР „Трговина" би постала директан уговорач цемента и беомала, а привреда и грађани били би у довољним количинама снабдевени по знатно повољнијим ценама него до сада.

Са радног састанка који јее недавно одржан са представницима привреде у Извршном већу Скупштине општине, упућене су и одређене препоруке и предлози свим ООУР-има на територији Општине Бела Црква, којим се жели приступити организованом снабдевању путем ООУР-а „Трговина" према програмима које она нуди.

Обједињена и ојачана са ранијим продавницама ПК „Јужни Банат", ООУР „Трговина" већ припрема програме проширења и модернизације пословног простора, који треба да се уклопе у средњерочни план развоја до 1980. године.

С. Соколовић

слика здравственог стања на теритсрији наше општине

— ОД ЧЕГА НАЈЧЕШЋЕ ОБОЉЕВАЈУ ГРАЂАНИ НАШЕ ОПШТИНЕ —

Здравствено стање становништва општине Бела Црква није окарактерисано неком посебном патологијом. Појаве обољења су карактеристичне као и за остале делове војвођанског региона. Значајно је да групе обољења доминирају у лествицама обољења и представљају значајне податке за предузимање свих потребних мера на заштити здравља становништва наше општине.

Наши подаци су идентични са подацима јужнобанатског региона, као и са подацима са којима располаже Светска здравствена организација. Покушаћемо да само са неколико података прикажемо од чега највише обољева наш грађанин и који проблеми здравствене заштите проистичу из оваквог здравственог стања.

Болести и стања	подаци опште медицине		
	1974.	1975.	9 месеци 1976.
Малигна обољења	42	32	16
Нервна обољења	1688	1916	1247
Обољења срца и крвних судова	2315	3176	2169
Обољења дисајног апарата	5430	6084	4857
Обољења апарата за варење	735	683	489
Обољења бубрежног и мокраћног система	647	727	564

Наши подаци о врстама болести и броју болесника показују да се и у нас обољева највише на дисајном апарату и да су ова обољења вођена на лествици. Број у 1974. години од 5430 регистрованих грађана од разних обољења система за дисање представља податак због којег смо ми који се бавимо проблемом здравствене заштите обавезни да предузимамо све потребне мере за заштиту грађана, радника и подмлатка. Ова група болести нас нагони на предузимање мера хигијенско-техничке заштите у организацијама удруженог рада, затим на предузимање мера заштите човекове средине, јер из ових фактора произилазе и обољења органа за дисање.

ОБОЉЕЊА СРЦА И КРВНИХ СУДОВА

Група обољења срца и крвних судова заузима, такође, врло значајно место на лестивици обољења становништва нашег општинског терена, а слични подаци су и са осталих делова региона и шире друштвено-политичке заједнице. Обољења срца и крвних судова такође указују на неке присутне проблеме, а који се могу само са неколико речи истаћи: степен здравствене културе, затим начин исхране, контакт грађанин — здравствена установа. Кроз све ове факторе који су присутни истиче се масовност обољења и ниво здравствене заштите која треба да буде у жижи догађаја на предузимању свих потребних мера на спречавању обољевања.

ОБОЉЕЊА НЕРВНОГ СИСТЕМА

У групи обољења нервног система такође запажамо да је и ова група доста масовна и указује на потребу такве организације здравствене заштите која би водила рачуна о менталном здрављу и предузимала све потребне мере на спречавању обољења у превенцији менталног здравља.

ОБОЉЕЊА АПАРАТА ЗА ВАРЕЊЕ

Ништа мање нису значајне групе обољења апарата за варење, као и апарата за мокрење и бубрега. Посебно је значајно обољевање бубрега и мокраћног апарата, које представља значајну ставку у подацима о појави ових обољења на нашој територији. Овим проблемима здравствена служба мора посебно да се позабави, јер су ово обољења чија превенција захтева врло озбиљна системска испитивања узрока и појава ових двеју група обољења.

МАЛИГНА ОБОЉЕЊА

Која се јављају у нашој општини представљају посебан здравствено-социјалан и друштвени проблем, јер са појавом и дијагностиком ових обољења мора се у раним фазама започети и лечење да би се постигао успех. Рано откривање ове групе болести је у исто време и гаранција за сигурније лечење.

Све ове појаве у патологији наше општине представљају даљу окосницу развоја здравствене службе и предузимања свих потребних мера здравствене заштите.

ЗДРАВСТВЕНА СЛУЖБА И НАРЕДНИ ЗАДАЦИ

Здравствена служба има пред собом врло велике и значајне задатке који произилазе из оваквог здравственог стања становништва.

— Организација дома здравља и осталих организација удруженог рада из области здравља захтева самоуправно удруживање и стварање такве организације, која ће бити квалитетно сасвим другачија, престројена у духу Уставних начела као и Закона о удруженом раду.

Самоуправно повезивање на терену општине не би било довољно само по себи, већ се исто мора предузети и на ширем терену, на терену јужнобанатског региона. Кроз овакво повезивање доћи ће до боље организованости здравствене службе, затим до веће солидарности у коришћењу свих услуга здравствене заштите.На терену региона у том случају биће пружено 90 одсто услуга, а свега 10 одсто субспецијалистичких услуга би требало да буде пружено ван терена региона.

— Основна здравствена заштита у општини треба да поприми диспанзерски метод рада, да се целокупна служба диспанзерски организује, да највећи део своје делатности обавља кроз превентиву.

— У овако организованој служби треба настојати да се фаворизује породични лекар, који ће бити жижа око кога би се све акције и мере на побољшању здравственог стања у општини предузимале. Познавајући породичну потологију, породични лекар ће лакше и боље предузимати све мере и акције на заштити здравља породице, а тиме и, у ширем смислу, грађана општине.

Милан Милићевић

ТАКМИЧЕЊЕ ИНВАЛИДА СПОРТСКИХ РИБОЛОВАЦА

У оквиру програма рада Друштво за спорт и рекреацију инвалида општине Бела Црква уз помоћ Друштва спортских риболоваца „Караш" из Беле Цркве организовало је 10 децембра о. г. на Језеру у Белој Цркви такмичење инвалидних лица у спортском риболову са једним штапом, једном удицом на пловак.

У такмичењу је учествовало 25 инвалидних лица. Прво место са 610 бодова заузео је Стојановић Миша, друго са 320 бодова Варваз Шериф и треће са 260 бодова освојио је Маринков Станко.

Првопласираном од стране Друштва за спорт и рекреацију инвалида додељене су три награде које се састоје у спортском прибору за риболов.

У Белој Цркви, 13. XII 1976. године

Милан Стојковић

РЕКВИЈЕМ ЗА АМОРЕТЕ

„Старе куће нису дела архитеката већ времена "Ф. Гарсија Лорка —

Исконска борба људи за бољим животом, удобнијом и лепшом животном средином, можда се најбоље манифестовала кроз развој и обнову градова у којима су живели. Писати о развоју Беле Цркве као града је вероватно незахвално, јер се све важно о њој може сместити на пар страница текста и то није преокупација ни овог чланка.

Са гледишта савремног урбанизма и десетина дефиниција којима се означава град Бела Црква не би ни имала статус града. Па ипак, веома много је нас који би били дубоко уверђени да нам гост или случајни путник каже да наш град сматра селом. И, верујте, има нечег у њему што га чини другачијим, што га чини лепим и драгим, што нам даје право да се љутимо када га упоређују са Банатским Карловцем, Алибунаром, Малом Крсном и њима сличним.

Шта је то „нешто"?

Чланови удружења „Каранфил" кажу: „Па то се зна, то је цвеће и зеленило." Пливачи тврде: „Какво цвеће и остала салата! То је језеро и само Језеро!" Она симпатична група пијанаца која свако вече „глуварн" испред „Војводине" штуцајући каже: „Зар није . . . хик . . . јасно, Бела Црква то је „Војводина" и њена . . хик . . . томбола."

Вероватно је истина ту негде на средини. Па ипак, ретко ће ко рећи: то су наше куће, наши стари „кибиц-фенстери" са мноштвом украса на њима и око њих, наше велике бело обојене капије, са обавезним великим кључем који се не може сместити ни у најдубљи џеп, и наши стари дрвени портали продавница са ролоима чије чегртање означава да је радно време почело или се завршава.

Људи обично примећују да је нешто било лепо, вредно поштовања, размишљања, тек када нестаје и више га нема. Такав је случај и са градом, његовим лицем и очима-његовим старим и лепим фасадама. Бела Црква почиње да губи аутентичност и лепоту и, немојте се заваравати, нико нам неће доћи и одушевити се новом канализацијом, накарадно постављеним зградама и коровом најгоре врсте који краси башту Ресторана „КЛУБ", јер тога има у сваком назови граду па и селу. Сведоци смо свакодневног настојања да се од лепог прави ружно, од аутентичног и оригиналног-конфекцијско и непријатно.

Брзим и вештим покретима пријављених и непријављених зидара обијају се анђелчићи, мали и велики пиластри, ликови лепотица, цвеће и стилизовано лишће, а поносни власник куће објашњава комшији: „Шта ће ми бре, комшија, те керефеке и фантазије, само да ми скупљају прашину, него ћу да ме'тем трокрилни прозор са биљур стаклом и бацим шприц малтер, па ће кућа да буде модерна и боља него и једна у Улици Војвођанских бригада."

И тако, једна по једна, одлазе нам старе фасаде, стари прозори, старе капије, а замењују их наказе од прозора, шприц-малтери и масне боје, гвоздена врата и капије са силним жмигавцима, семафорима и пепељарама од бојеног стакла и пластике, а са старим фасадама одлази и део лепоте и шарма нашег града.

И што је најинтересантније, у тој жељи за назови модерним предњаче друштвене организације на челу са свемоћним референтима за ово, за оно или ово и за и ово и оно. Старији сугрђани се вероватно сећају старе фасаде садашње управне зграде ПК „ЈУЖНИ БАНАТ" и могу направити поређење са садашњим врло тужним (и ружним) стањем.

На срећу, са фасаде је бар скинута, после низа година, некаква ружа од замазаних сијалица, чију сврху никад нисам могао објаснити посетиоцима са стране а ни самом себи

Тренутно су у току покушаји да се од старе продавнице стакла у Главној улици направи „модеран, савремен локал" тако што се скидају стари дрвени портали складних пропорција и облика и стављају гвоздени излози, обавезно црно офарбани, иза којих ће бленути у нас лутке поломљених носева и рашчупане косе.

Надајмо се бар да надахнути референт неће окренути наличје рафова и гондола за робу и поставити их на фасаду објекта како је већ, некажњено, учињено сада у самопозлузи на горњем углу главне улице, некадашњој продавници, раније популарно званој „НОН-СТОП", у којој је несретни купац бар могао да буде лично услужен или да за тренутак одмори ноге уз бурек и сок.

Стари добри „Пеливан" и његови дрвени излози са лончићем пуним корнета и обланди, испред којих су се васпитавале читаве генерације омладине, а и сам сам један од њих, сада „красе" црни гвоздени излози пуни шерпи, лонаца и по неким емајлираним чунком за пећ.

И веровали или не, ту, где се некад долазило да се заузме ред за вечерње стајање, сада више нема гужве, као да се нико не усуђује да приђе тим ружним излозима.

Можда све није изгубљено. И мада се, драги читаоче, чудиш да се о старим прозорима и фасадама може толико причати, предлажем: обиђимо град и његове улице, изаберимо оно што је најлепше у њему, а онда то прогласимо за неприкосновено.

Ако је потребно нека администратнвци све то запишу у своје ћитабе, провуку кроз службене листове и одлуке, а нама остаје само да то поштујемо и сачувамо и за оне који долазе иза нас.

В. Стефановић

ИСКРЕ

КАД СЕ НЕКО СМЕЈЕ И КАД НИЈЕ СМЕШНО...

У тренутку када је редитељ Мирослав Беловић, на академији у част 29. новембра, пре почетка драмског дела програма, припремао публику за дожи вљај лика Даринке из Рајковца некоме је било смешно.

Да ли је могуће да се неко смеје док слуша о мајци Даринки и о крвавим даровима које је она поклонила нашој Републици?

Ако се то већ догодило, онда да се запитамо ко може да присуствује програмима овакве врсте, јер овакав ексцес није погодио само госте-уметнике, већ и скоро све присутне који су истински уживали у изванредној глуми Маје Димитријевић.

КРАВА НА IV СПРАТУ

Ако вам дете каже да у дворишту види лава, проверите — можда је један побегао из зоолошког врта.

И станарима зграде у Улици 1. октобар да је неко рекао да ће, у петак увече, на четвртом спрату угледати краву, они не би веровали, а баш се то десило.

Једна крава попела се до IV спрата обрстивши, успут, украсно цвеће по степеништу, Није нам познато колико је напора крава уложила да се попне до ове висине, али је поуздано да су се станари грдно намучили да је окрену на уском одморишту и приволе да сиђе доле.

СРЕЋНО У 1977!

Стручњаци и роиоци из Београда вадили су наш потонули багер у 1976. и нису га извадили. Желимо им више успеха и среће у 1977.

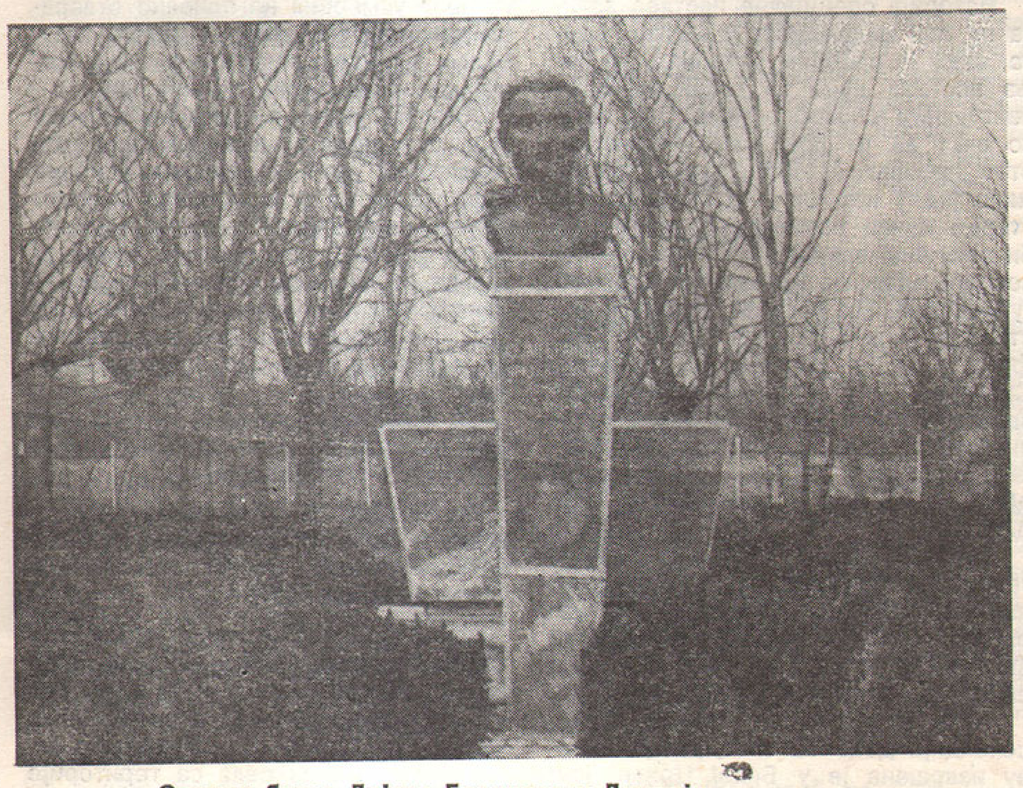
Такт, учтивост, обазривост, то су врло лепе особине, али пробајте да са њима уђете у аутобус пијачног дана.

На иницијативу Удружења бораца НОР-а Општинског одбора Бела Црква, Белоцрквапске новине ће објављивати биографије народних хероја, истакнутих бораца и револуционара овог краја. Жеља је редапције да на овај начин допринесе чувању успомене на ове велике наше скорије историје, а да њихови животи буду пример младим генерацијама.

ПОРТРЕТИ РЕВОЛУЦИОНАРА

Дејан Бранков

ОРГАНИЗАЦИОНИ СЕКРЕТАР ОКРУЖНОГ КОМИТЕТА КПЈ ЗА ЈУЖНИ БАНАТ И КОМАНДАНТ ОКРУЖНОГ ВОЈНОГ ШТАБА ЗА ЈУЖНИ БАНАТ

Спомен биста Дејана Бранкова у Дупљаји

— „Животни пут Дејана Бранкова све нас обавезује, а будућим генерацијама служи нао узор како се треба у новој, слободарској, несврстаној Титовој Југославији борити и градити ново самоуправно и социјалистичко друштво“ —

У галерији светлих ликова палих бораца и револуционара видно место заузима Дејан Бранков, непоколебљиви борац и револуционар овог краја. По идејном опредељењу био је комуниста, револуционар. Цео свој живот посветио је револуцији и борби за слободу и бољи живот потлачених војвођанских радника и сељака.

Цео животни пут Дејана Бранкова био је прожет неустрашивом борбом и стваралачким радом за остварење револуционарне мисли. Прогањан, хапшен, зверски мучен у Главњачи, све је стоички издржао. После сваке робије прилазио је са још већим жаром извршавању партијских задатака. Спремно је доченао позив Партије на оружани устанак и са великим жаром вршио припреме за оружану борбу у овом крају. Погинуо је извршавајући партијски задатак.

ЂАЧКИ И СТУДЕНТСКИ ДАНИ

Бранков Дејан рођен је 6. јула 1914. у имућној земљорадничкој породици у Дупљаји. Основну школу учио је у родном месту, нижу гимназију у Белој Цркви, а више разреде гимназије завршава у Вршцу где је и матурирао. У току целог школовања био је одличан ученик. У Белој Цркви је био активан члан ђачке дружине „Развитак“, а када је прешао у вршачку гимназију, одмах се укључио у рад њихове дружине „Скерлић“. У овој дружини истиче се у раду музичке секције и Јадранске страже.. Такође, руководи секцијом за литерарне радове и сматран је „експертом за књижевност“, како стоји у школским извештајима. Поред редовног учења и рада у секцијама давао је приватне часове слабијим ученицима из имућних породица и тако обезбеђивао средства за живот. Његова личност се свестрано развијала и са завршетком матуре стекао је и политичку зрелост, јер је као скојевац овладао и марксистичком идеологијом.

По завршетку гимназије одлази на правни факултет, али у жељи да што пре стекне војно образовање, одлази на одслужење војног рока и постаје резервни официр — потпоручник. Након доласка на Универзитет у Београду активно се укључује у рад напредног студентског покрета поред Саве Мунћана из Крушчице, Марка Стојановића из Врачев Гаја, Страхиње Стефановића из Избишта и других комуниста из јужног Баната. Иако се школовао под тешким материјалним условима, радећи у Војвођанској мензи и разносећи млеко, испите полаже редовно. Али снажан револуционарни развитак студентске омладине, богата литература и револуционарна средина са истакнутим марксистима Београдског универзитета, још снажније је деловала да се формира револуционарна личност Дејана Бранкова. Иако је студирао право и био веома ангажован у револуционарном раду, омиљене су му области биле књижевност и музика. Као студент, а и касније, написао је низ песама и приповетке социјалне садржине — „Зелени сокак“ и „Закарашје“. У њима је описао живот сиромашних сељака у Дупљаји, па је после рата третиран као револуционарни песник и књижевник.

РЕВОЛУЦИОНАРНЕ И ПОЛИТИЧКЕ АКЦИЈЕ

У Београду Дејан Бранков учествује у многим политичким и револуционарним акцијама. Приликом једне демонстрације, када је имао само 21 годину, први пут је био ухапшен и осуђен на четири месеца затвора. Ову казну издржао је на Ади Циганлији и од тада је његово име забележено у полицијским картонима, а он стално на удару и прогону.

Дејан Бранков је као студент често (недељом и о празницима) долазио у овај крај, посебно у Дупљају, и са Савом Мунћаном радио на стварању упоришта КПЈ и СКОЈ-а. Као студент је једно време руководио и ћелијом КПЈ у Дупљаји. По повратку Жарка Зрењанина са робије, од 1936. године, Дејан на себе преузима све одговорније задатке у раду на консолидовању редова у Партији и СКОЈ-у у овом крају. Посебну пажњу посвећује развоју демократског омладинског покрета и васпитавању младих људи у духу марксистичких, револуционарних идеја. У великој провали и суђењу војвођанским комунистима 1936—37. ухапшен је и Дејан Бранков. У затворима је тучен и малтретиран, али је својим држањем онемогућио да се на суду, на било који начин, докаже његова комунистичка активност, па је након шест месеци пуштен из истражног затвора у Петровграду — садашњем Зрењанину.

Пошто је завршио факултет, као адвокатски приправник долази у Вршац где је 1938, на Градској партијској конференцији, изабран за секретара Градског комитета КПЈ, који касније прераста у Срески комитет. Док је Сава Мунћан био на робији, једно време обављао је и дужност секретара Среског комитета за белоцрквански срез. Обављајући дужност секретара поклањао је посебну пажњу питањима партијске технике, која је била значајан чинилац у деловању Партије — путем штампања и растурања илегалног материјала.

Као један од најближих сарадника Жарка Зрењанина, секретара Покрајинског комитета КПЈ за Војводину, Дејан 1939. године улази у окружно партијско руководство где се претежно бави организационим питањима, те се његов политички рад простире на читаво подручје јужног Баната. Поред партијског рада, као руководилац хорске и рецитаторске секције Културно-уметничког друштва „Абрашевић“ у Вршцу, развија значајну активност на развијању револуционарне културе радничке класе.

(наставак у следећем броју)

БЕЛОЦРКВАНСКИ КРАЈ У ДРУГОЈ ПОЛОВИНИ XVII ВЕКА

(Прилог историји Баната)

ЕТНИЧКИ ОДНОСИ

Сеоска насеља овога краја имала су искључиво српско-православни карактер, а што се види из имена и презимена приложника Патријаршији Пећкој (1660—1666).

Мушка имена: Вук, Вукое, Воин, Добросав, Дамјан, Живко, Илија, Исак, Иоан — Јован, Михајло, Милош, Мирко, Новак, Обрен, Обрад, Петар, Павле, Рахилије, Раја, Раица, Рачета, Раосав, Стојан, Сима, Цветко.

Женска имена: Агела, Зора, Икона, Купина, Коруна, Мариа, Мила, Ста на, Стоја.

Презимена: Вукмановић и Путник.

Изузетак представља Кусић у коме је живело и нешто католичког елемента. То нам потврђује један мисионарски (језуитски) извештај из 1668. (М. Ванино, Мисејска извјешћа XVII и XVIII вијека, Врела и приноси 2, Сарајево, 1933, 56).

Румуна уопште није било у овом крају. Етничка граница између Румуна и Срба ишла је према истоку више него данас. Она је ишла источно од Беле Цркве и Вршца на Темишвар и Арад, који су у то време били велики српски центри. Румунски етнички елеменат почео је да се појављује у овом крају знатно касније, тек у другој половини XVIII века (1787), када се помињу први родови: Јон, Журж, Јанкул и Преда у Белој Цркви.

У Пећком катастигу Банат је забележен, а самим тим и белоцрквански крај, под именом Влашка: „Втори пут кагда проидосмо на Влашку . . .“, „Први конак у Влашкој — Червена Црква . . .“, „. . . нахија влашка . . .“. Назив „влашки“ овде означава само људе сточаре и ништа више, са језичким или боље да кажемо етничким моментом овај назив нема никакве везе. (Д. Поповић)

Становништво вароши Јени Паланке је за разлику од становништва села етнички далеко разноврсније. Поред муслиманског живља, који је доминантан, у вароши живи и хришћански живаљ — пре свега Срби. Евлија Челебија у своме Путопису каже: „Ту паланку је освојио Гази-Бели бег у доба Гази Мехмед Хана Освајача . . . године из руку српских Ћаура. Затим, ту су још живели Јевреји и Цинцари бавећи се углавном занатством и трговином. Бројни однос хришћанског и муслиманског живља био је приближно једнак. У вароши су 1665. (по Путопису) постојале „четири махале — две муслиманске и две хришћанске“.

(наставак у следећем броју)

рад омладинске организације у месној заједници Црвена Црква

Иако је Црвена Црква мало село и са малим бројем омладине, Омладинска организација добро ради. Састанци се одржавају редовно, а омладина се одазива на све акције и учествује у многобројним такмичењима. Поред свих сеоских радова омладина Црвене Цркве успела је да спреми приредбу, која је одржана 4. XII ове године. Са истим програмом омладина Црвене Цркве одржала је приредбу и у Кусићу.

М. Болић

О Б Р А З О В А Њ Е

трансформација средњег образовања

—Основни циљ даљег развоја васпитања и образовања —

Резолуцијом Десетог конгреса СКЈ о самоуправном социјалистичком преображају васпитања и образовања ва одвијала се закључно са школском 1962/63. годином када је обустављено. а што је утврђено у закључцима V проширене седнице ПК СКВ и Резолуције о основама и смерницама изградње система усмереног образовања од јуна 1975.

ПРОМЕНЕ КОЈЕ СУ ВЕЋ УЧИЊЕНЕ

Систем заједничког средњег образовања са заједничком програмском основом у свим средњим школама у САПВ почео је и у нашим средњим школама да се примењује од школске 1975/76. год.

Промене у почетној фази биле су добро организоване, тако да је овај део васпитања и образовања од почетка заснован на доброј сарадњи и самоуправном споразумевању по свим важнијим питањима, као што су кадровска, просторна и материјална, између Гимназије „Сава Мунћан" и Школе за квалификоване раднике. У овом делу образовања, у наредном периоду, мораће да се најхитније реше питања даље организације овог сегмента образовања, а за то постоје широке могућности које обезбеђују измењени Закон о средњем васпитању и образовању.

Новим системом образовања омогућен је наставак школовања свим свршеним ученицима основних школа, тако да је сада средњим образовањем у нашој општини обухваћено више од 90 одсто свршених основаца.

Посебан значај у реализацији новог наставног плана и програма поклања се предметима ОСНОВИ МАРКСИЗМА И СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САМОУПРАВЉАЊА и ОСНОВИ ТЕХНИКЕ И ПРОИЗВОДЊЕ, који се и поред недовољно развијене техничке базе и са скромним материјалним средствима, уз велико залагање наставног кадра, изводе са доста успеха. Овде, свакако, треба истаћи помоћ и разумевање привредних организација, које су широм отвориле своја врата и омогућиле на тај начин реализацију основног циља садашњих реформних кретања, а то је што тешње повезивање рада и образовања, односно, образовање уз рад.

ПРОЈЕКТОВАНЕ ПРОМЕНЕ КОЈЕ СЛЕДЕ

Паралелно са организационим променама у првим двема годинама средњег образовања вршене су обимне припреме и договорени задаци за организацију усмереног дела средњег образовања.

Позивно-усмерени део образовања у нашој општини обухватио био по плану развоја васпитања више облика стручног оспособљавања (досадашњи ниво КВ-радника) и завршни део средњег образовања.

После широке дискусије вођене у организацијама удруженог рада, и после обављених договора на нивоу региона Бела Црква — Вршац и Пландиште, наша опредељења крећу се у правцу школовања стручних радника (ниво средњег образовања) грађевинске, правне и преводилачке струке, које би било организовано у оквиру постојећих средњих школа, које би се трансформисале у образовни центар грађевинске струке и образовни центар за школовање радника друштвених делатности — правне и преводилачке струке. Важно је рећи и то да се дају широке могућности да, према потребама удруженог рада за стручним радницима металске, пољопривредне и других струка, при будућим центрима буду формирана истурена одељења образовних центара из других општина.

Да би се планиране промене у средњем образовању добро и на време спровеле, потребно је учинити знача јне напоре у решавању неких значајних питања, на пример, питања простора и стручног наставног кадра.

У решавању просторног проблема очекује се помоћ и шире друштвене заједнице, пошто сопственим улагањем неће моћи да се ово питање реши. Решавање овог проблема има приоритетни значај, пошто зграда Школе за КВ раднике ни изблиза не испуњава основне нормативе школског простора иопремљености.

На крају се намеће закључак да ће реорганизација средњег образовања у Белој Цркви, које ће се организовати у склопу постојећих двају средњих школа, представљати врло сложен проблем, као што је проблем простора, лоша опремљеност постојећих школа, известан број „вишка радне снаге", недостатак радника за стручне предмете и др. Свим овим питањима треба прићи организовано и са пуно залагања, да би се већ на почетку отклониле слабости и тешкоће које се јављају у оваквим ситуацијама, када реорганизација по својој радикалности и обиму има овакве размере.

Колективи Гимназије и Школе за КВ раднике са оптимизмом и пуним поверењем улазе у реформу, очекујући боље дане у васпитању и образовању садашњих и будућих генерација својих ученика.

Милош Арновљевић

успешна сарадња родитеља и школе

У циљу одржавања што тешње сарадње родитеља и школе, почетком децембра, одржан је општи родитељски састанак у Гимназији „Сава Мунћан" коме је присуствовало више од 100 родитеља.

Родитељи ученика упознати су са резултатима које је школа постигла у прошлој школској години, као и са програмом рада у овој школској години.

Присутни родитељи посебно су се интересовали за промене у васпитању и образовању у прва два разреда Заједничких основа средњег образовања, као и са плановима и могућностима школовања у систему усмереног образовања у нашој општини.

Посебно интересантно било је предавање школског психолога **Михаиловић Миодрага** на тему „Психичке тешкоће и понашање адолесцената".

На крају је донет закључак да је овакав облик сарадње од обостране користи (што је већ потврдила и дугогодишња пракса) и да овако интересантна предавања у будуће буду чешће организована.

М. А.

специјална настава

У другом школском полугодишту, фебруара месеца 1977. године, при Основној школи „Жива Јовановић" треба да почне са радом специјално одељење — одељење за децу са утврђеним сметњама у интелектуалном развоју.

Историја специјалне наставе датира од пре седамдесет и нешто година, када је проблем успешног праћења наставе деце са слабијим интелектуалним способностима био толико очит да је француско Министарство просвете (1904. године) оформило једну комисију са задатком да утврди начин испитивања деце који би омогућио ефикасну и поуздану селекцију деце по интелектуалним могућностима. На чело те комисије постављен је већ познати психолог Алфред Бине. У сарадњи са лекаром Симоном он утврђује посебну групу задатака (Бине-Симонова скала интелигенције) помоћу којих врши успешну селекцију метално ретардиране деце за наставу у специјалним одељењима.

Од 1937. године овај тест интелигенције употребљава се и у Југославији, захваљујући професору др Бориславу Стевановићу који врши ревизију скале и задатке усклађује са специфичностима наше популације.

Иако не на основу овакве скале, селекција деце за специјалну наставу извршена је у Белој Цркви још 1935. године, када су отворена прва специјална одељења са 14 ученика (8 у првом и 6 ученика у другом разреду). Од школске 1935/36. године до рата редовно су радила ова два специјална одељења и похађало их је у просеку 18 ученика.

У ослобођеној Белој Цркви са специјалном наставом почело се школске 1953/54. године, опет у два разреда, а од 1954/55. до 1956/57. и у три разреда. Број ученика кретао се и до 54. По завршеним специјалним разредима ученици су враћени на похађање редовне наставе, пошто није било могућности за даље специјално школовање. Оваква специјална настава годвијала се закључно са школском 1962/63. годином, када је обустављена.

У периоду од укидања специјалних одељења па до данас, посебно то ком последњих година, истицала се велика потреба за оваквом наставом. Прелиминарна студија менталне хендикепираности и још неких поремећаја моторике ученика првих и петих разреда основних школа из Беле Цркве, извршена у периоду од 24. априла до 5. маја 1975. године, указала је на катастрофалан проценат метално ретардиране деце у редовним одељењима — од 125 ученика првих разреда преко 10 одсто а од 140 ученика петих разреда око 5 одсто показивало је знаке менталне хендикепираности. Овај неочекивано велики проценат (просек је требао да износи негде око 2,5 одсто) вероватно је произишао као резултат кумулације ментално ретардиране деце у први и (мањим делом) пети разред.

Од времена када је извршена студија па до данас спроводила се активност усмерена на поновно отварање одељења у којима би деца са сметњама у интелектуалном развоју могла да прате адекватну наставу.

Основа једне специјалне наставе је у томе да се помогне ментално ретардираној деци да заврше основно школовање (што у редовној настави обично не успевају) и након тога неку од струка (у специјалним средњим школама), чиме се оспособљавају за самосталан и друштвено користан живот. Настава у специјалним одељењима спроводи се у два основна правца:

1. Индивидуализована је — са сваким дететом се ради посебно, према његовим могућностима

2. Градиво је редуковано — наставни план и програм усклађен је са интелектуалним могућностима ментално ретардиране деце.

Почетком ове школске године методом Гудинаф (цртеж људске фигуре) и опсервацијом испитани су сви ученици првих разреда основних школа из Беле Цркве (за обухватање основних школа из села са територије СО Бела Црква још није било могућности). На основу резултата одређена су за даље испитивање она деца код којих се појавила сумња на менталну ретардираност. Њихове интелектуалне могућности проверене су још једном поузданом психолошком методом (Косовим тестом), на основу које су изабрана деца за предлог Комисији за категоризацију. Стални чланови ове Комисије су психолог, социјални радник, психијатар и педијатар. На далеко бољим научним основама него што је то био случај у доба Бине-Симонове скале врши се стручна и мултидисциплинарна процена интелектуалних могућности, емотивности, социјалне зрелости, моторике детета и тек на основу поузданих показатеља менталне ретардираности дете упућује на специјалну наставу.

На прагу смо могућности да на новим психолошко-педагошким основама пружимо потребну помоћ деци ометеној у интелектуалном развоју. Можда ће друштво у будућности другачије решити ову проблематику, али у садашњем тренутку је отварање специјалног одељења једини и нужан пут пружања могућности ментално ретардираној деци да овладају потребним знањем и стекну довољно могућности за самосталан живот.

Миодраг Б. Михаиловић

РЕПЕРТОАР

БИОСКОПА »ЗВЕЗДА« БЕЛА ЦРКВА
ОД 1. ДО 10. ЈАНУАРА 1977.

1 — 2	РАЗУЗДАНИ	Италијански — авантуристички
4 — 5	ОДМЕТНИЦИ	Уговориће се накнадно
7 — 7	РАТНА СРЕЋА	Ратни
8 — 9	БЕЛМО величанствени	Француски — авантуристички
10	БЕЗ НАЛОГА	Француски — криминални

култура ★ култура ★ култура ★ култура

БЕЛОЦРКВАНСКО СЛИКАРСТВО XVIII И XIX ВЕКА

Почетак занатског и уметничког сликарства у Белој Цркви јавља се крајем XVIII века. Њега изазива нагло богаћење чаршије, трговаца и занатлија Грка, Срба и Румуна у Белој Цркви и неким околним селима, затим изградња цркава по свим нашим српским и румунским насељима у XVIII веку, борба српског народа у Војводини за верским одржањем у XVIII веку, верске страсти које су се распламсавале у црквеној распри између Срба и Румуна на нашем подручју у XIX веку и најзад национална угроженост која није никад престала.

Сликарство које се ту јавило било је иконографско, опште црквено или световно. Малају се иконе, али и читави црквени зидови користећи мотиве из Новог завета, доцније и мотиве из српске црквене историје. У даљем развитку оно се преноси на грађанске портрете, најзад на националне композиције. Само ретко се јавља документарни мотив или копија домаћих или страних мајстора.

Ко су били ти наши домаћи „илирически" сликари? То су били даровити мајстори молери и декоратери који су се поред свога заната самоучки или учећи се један од другога усавршавали у вештинама сликарског рада техником сликања уљаним бојама на дрвету, лиму, свили и платну. Они су се рађали овде, остајали ту до краја живота или се разилазили по Банату, нашем југословенском или румунском, Србији или Влашкој или Русији и тамо остављали трагове свога рада. По народности били су Срби или Румуни, по уметничкој грани сликари, дуборесци, позлатари, декоратери. Неки су били ту само на прослазу, задржавајући се само толико колико је посао захтевао.

Почећемо са сликарском породицом Јакшића из Беле Цркве. Четири су члана те породице.

Симеон Јакшић.

Крај XVIII и почетак XIX века. Белешка на зиду са северне стране српске цркве у Белој Цркви говори да је „зидовже и сводов изобразил Г. Симеон Јакшић жител здешни 1793 год. Његове зидне новозаветне композиције премазао је 1897. сликар Ђуђа Путник и уместо њих насликао своје композиције из српске црквене историје. Приликом рестаурације сликарских радова у тој цркви 1962. Милорад Балаћ са својом сликарском екипом открио је и оивичио један простор на црквеном своду на коме је сачуван неоштећен један фрагмент Симеонове композиције. Колико је познато **Симеон Јакшић** радио је и сликарске радове у Ритишеву и радове у српској цркви у Саској, данас Румунија.

Арсеније Јакшић син Симеонов. Год. ина рођења непозната. Радио већ почетком XIX века. Сликарски радови у црквама у Поречу, Кличевцу, Браничеву, Поповици, Кисиљеву, Кусићу, Омољици, Калуђерову, Ковину, Банатској Суботици. Дакако и у српској цркви у Белој Цркви. Ту је литија чизмарског цеха, барјак бачварског цеха У градском музеју у Белој Цркви је икона св. Спиридона на литији кожарског цеха. Од њега је остао и запис на оловној плочи на црквено словенском језику положен 1818. у темељ српског крста пред зградом Српске црквене општине у Белој Цркви, данас Ватрогасним домом.

Димитрије Јакшић, син Арсенијев.

Рођен 1813. у Белој Цркви. Уписан на Академију ликовних уметности у Бечу 1834. Тамо излагао на сликарским изложбама 1836. и 1837. Сликарски радови на цркви у Баричу. 1838. предлаже Министарству просвете Србије оснивање једне сликарске школе у Београду. Не нашавши разумевања ту, оснива такву школу у Крајови у Румунији и остаје на положају њеног управитеља двадесет година када поново, опет без успеха, упућује молбу Српском министарству. Умро у Румунији 1860.

Јосиф Јакшић, други син Арсенијев.

Сликарски радови у цркви на имању Јеврема Обреновића у Влашкој. Сликарска породица Јакшића први пут се помиње у нашој историографији сликарства у енциклопедијском Словнику умјетниках југословенских Кукуљевића Сакцинског 1858. Посебно, њихов рад је исцрпно изложио др Павле Васић професор Академије ликовних уметности у Београду у студији Сликарска породица Јакшића у Белој Цркви објављеној у Зборнику за ликовне уметности I у Београду.

Павел Ђурковић

Рођен 1772. у Баји. 1780. завршено је зидање српске цркве у Белој Цркви, а 1793. Ђурковић је иконописао њен иконостас. О томе постоји белешка на зиду са северне црквене стране из 1808. са овим текстом: „1793 изобразише и позлати г. малером Павле Ђурковић житељ будимски . . ." Ђурковић је 1808. поново био у Белој Цркви. Није познато да ли се и он тада укључио у рад групе која је вршила радове око реновирања и позлате црквених слика, или је дошао ради наплате старог рачуна од педесет форинти из 1793. године у име „накнаде за превоз". Умро 1830. у Одеси. Његов сарадник из 1793. био је

Аксентије Марковић из Баје. Он је поставио у цркви свој уметнички у дуборезу израђен иконостас. „Во славу божју устрои се иконостас сије С. цркве художеством билдхаора Аксентија от Марковића . . ." (Белешка на северном црквеном зиду.)

1807. до 1809. извођени су радови на даљој опреми српске цркве у Белој Цркви, на изради нових и освежењу и позлати старих икона. Ту се јавља група од три радника.

Никола Марковић 1807. Сликарски и позлатарски радови.

Илија Миљковић 1808. Поправка икона и позлатарски радови.

Арсеније Јанковић житељ вршачки 1809. Две фресно слике.

Арсеније Петровић Рођен у Белој Цркви 1803. Година смрти непозната. Радови: иконостас и зидне слике у цркви у Соколовцу, данас Румунија. 1847-49. унутрашњи сликарски радови у Српској Цркви у Белој Цркви. 1867. иконостас цркве у Суботишту у Срему Један део живота провео у Србији. Оставио за собом интересантне дечје портрете. Данас врло цењен. Своме потпису додавао: молер из Беле Цркве. Његов рад посебно изучавала Радмила Антић, виши кустос Музеја града Београда и Олга Микић, кустос Галерије Матице српске.

Милан МИЛУТИНОВИЋ

Рођен у Кусићу 1865. Умро у двадесет другој години 1888. „Штудент С. к. молерске академије у Бечу" (натпис на надгробном споменику у Кусићу). За собом оставио два одлична графичка рада. Портрет Јуле Богдановића и портрет Тине Богдановић, обе кћерке свештеника из Кусића.

Сима МИЧИН

1843-1904. Бела Црква-Кусић. Основно сликарско знање стекао у Војној академији у Винернојштату. Аустријски официр, од 1876. српски. У бици на Јавору, као најстарији официр, смењен на командном положају погинулог мајора Михајла Илића и сам био рањен. Покрет Уједињене омладине српске оставио трага на његовом раду: Краљевић Марко решава спор о наслеђу иза Душанове смрти, Полазак цара Душана на Цариград, Битка на Јавору, Мој предак Мича. Поред Битке на Јавору документарна је и Долазак Фрање Јосифа у Белу Цркву 1872. У природној величини је портрет супруге Еуфимије, кћерке барона Теодора Јовића из Старог Бечеја и аутопортрет у униформи аустријског официра. Битка на Јавору, Краљевић Марко решава спор о наслеђу и Долазак Фрање Јосифа у Белу Цркву 1872. биле изложене на изложби Популарних дела српског грађанског сликарства XIX века 1969. у Новом Саду и Београду. О слици Битка на Јавору писао др Павле Васић.

ГЕОРГЕ ГИМБОШИУ

1819-1912. Живео деведесет и три године. Умро у Белоцрквапском „шпиталу". Слика: Андреа Мурешан, румунски песник романтичар чита 1848. године своју будницу румунском кмету, румунску Марсељезу, којом га позива да збаци са себе кметски јарам.

ЈОН БОСИОК дуборезац.

Има два рада: иконостас у румунској цркви у Белој Цркви и врата на Попесковој кући у Вили Трајан у Белој Цркви.

АКСЕНТИЈЕ МАРИШЕСКО

Рођен у Белој Цркви 1827. године смрт непозната. Радови: сликарски радови у цркви у Кајтасову 1875, портрет Матије Давидова црквеног тутора у Кајтасову 1875, портрет Косте Вујића кајтасовачког свештеника и националног радника, Румунски сељак из Гребенца у народној ношњи, у Галерији Матице српске. Код Саве Питарију у Гребенцу две иконе. Три иконе у румунској цркви у Белој Цркви. У Црвеној Цркви икона светог Николе и Девојчица у зеленом, све великих размера.

НИКОЛАЕ МАРИШЕСКО син Аксентијев. 1872. прешао у Пожаревац. Радио у Србији.

ГЕОРГИЈЕ (ЂУЂА) ПУТНИК

Бела Црква 1849-1905. Један од најталентованијих сликара белоцрквапског сликарског круга. По свему судећи имао и посебну сликарску наобразбу. Поред српског познавао немачки, румунски и мађарски језик. Радови: I-а Иконостаси у Уљми 1899, Крушчици, у данашњој Румунији у Доњој Љупкови 1904, Врањицу, Иртофу, Брештању, Вуковој (код Лугоша). 1897. премазао све иконе Павела Ђурковића на Иконостасу у цркви у Белој Цркви и уместо њих насликао своје. Милорад Балаћ са својом сликарском екипом 1962. скинуо тај премаз и слике вратио у првобитно стање.

б) Зидно црквено сликарство. Шест великих композиција из српске црквене историје на своду у Белој Цркви и пет таквих композиција на зидовима цркве у Кусићу.

ц) Иконе. Три иконе на дверима у цркви у Кусићу, две престоне у Старој Молдави (Свети Сава и Богородица са Христом), целивајуће иконе у румунској цркви у Белој Цркви. Иконографски радови у католичкој цркви у Белој Цркви. Бројне славске иконе по приватним кућама.

II-Породични портрети. Три портрета код наследника породице Еремић у Белој Цркви, два код Меди Лазар кћерке сликаревог пријатеља Трајана, румунског учитеља. Код сестре Даринке портрет супруге Катарине и Аутопортрет.

III-Оригиналне композиције: Дефиле заробљених турских војних старешина пред Ђурђем Смедеревцем и Сибињанин Јанком. Затим, Стеван Дечански прима знаке краљевског достојанства.

IV-Копије домаћих и страних мајстора: Сеоба Срба Паје Јовановића, Последњи дан смрт осуђеног (Михаљ Мункачи), Еуген Савојски заузима Будимску тврђаву 1686 (Бенцур Ђула), велика Мункачијева композиција Долазак Мађара у Панонску низију 896. Копије непознатих аутора: Борба гладијатора, Дама са лепезом, Дездемона и Отело, Самсон и Далила.

ЈОЦА ПУТНИК син Ђуђин (1880-1917) После завршених седам гимназијских разреда у Белој Цркви студира две године сликарства у Бечу. Сликарство учио и код оца. Умро у болници у Сегедину као аустроугарски војник 1917. или исте године од промрзлина у Карпатима. Иконописао цркву у Соколовцу, данас румунија 1903. Иконе: Христос који благосиља (природна величина), Христово распеће, обе породична својина у Београду. Више славских икона. За румунску цркву у Белој Цркви израдио барјак чизмарског цеха са патроном светим Николом и четири слике у печатима.

СТАНКОВИЋ НИКОЛА

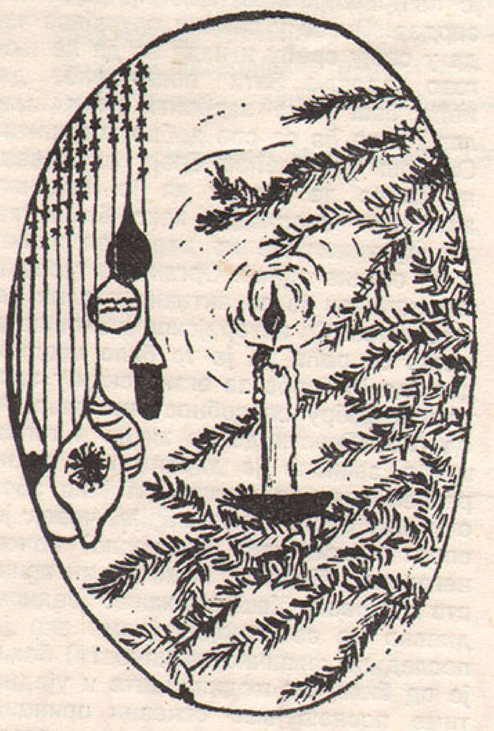
Ученик Ђуђин: Црквени радови:

Врачевгај ,Јасеново, Павлиш, Мали Ботош, Нови Бечеј, Бан. Суботица, Крушчица, Дворска капела у Вршцу, Текелијанум у Пешти, Рац-Ст-Петар у Румунији. Позлатарски радови.

Белоцрквапску ликовну уметност XVIII и XIX века представља мноштво мајстора међу којима је било неколико и талентованих и врло продуктивних људи. Ђуђа Путник био је талентован и плодан, Арсеније Петровић и Милан Милутиновић талентовани. Неки од тих сликара посебно су изучавани и ушли у сликарске енциклопедије. О сликарској породици Јакшића др Павле Васић, професор Академије ликовних уметности у Београду, дао научни рад, а о сликарству Симе Мичина писао у два маха чланак у „Политици". Рад Арсенија Петровића изучавала и о њему писала Радмила Антић, кустос Музеја града Београда и Олга Микић, кустос Галерије Матице српске. Један велики део радова наведених овде налази се у Градском музеју у Белој Цркви. Српска црква са својим сликарским делима налази се од 1962. под заштитом Завода за заштиту споменика културе Војводине.

Као што се из овог прегледа види број ликовних мајстора у Белој Цркви у XVIII XIX веку био је релативно велики, а неки од њих представљали су и извесне квалитете. То је био повод изјави др Павла Васића да је Бела Црква у то време била један од центара војвођанског сликарства.

Св. Суботић

СПОРТ ◆ ФИЗИЧКА КУЛТУРА ◆ СПОРТ

УСТАВНО ПРЕСТРОЈАВАЊЕ

Са проширене седнице фудбалског клуба БАК

Покренута активност на Уставном престројавању у спортским организацијама тренутно је једно од најатрактивнијих питања којим се бави Фудбалски клуб БАК из Беле Цркве. Пошто је завршена јесења сезона фудбалског првенства сва настојања клуба усмерена су на то да се до почетка нове сезоне изврши реорганизација управних органа, односно да се дотле конституише нова делегатска конференција.

Тим поводом Савет клуба организовао је посебну проширену седницу, којој је, између осталих, присуствовао и Сава Стојанов, председник Скупштине општине Бела Црква. У исцрпној критичкој анализи стања у Клубу, коју је поднео **Стеван Јовичић**, потпредседник Клуба, изнета су најважнија питања и проблеми са којим се ова спортска организација у својој активности сусреће и дати су основни правци за даљи развој.

Посебан извештај **Војислава Радаковића**, првог тренера, расветлио је многа питања која су утицала на међусобне односе у Клубу и пласман у јесењем делу првенства.

Критички оцењујући стање, Савет је констатовао да у Клубу није било девијатних појава које заслужују посебну пажњу. Клуб је поштовао све норме и у границама својих могућности борио се за што бољи пласман. Међутим, друштвено-политички рад није био довољно развијен, чему се, према закључцима Савета, у будуће мора поклонити већа пажња. У том смислу затражена је помоћ и од актива Савеза комуниста, који би морао да у наредном периоду буде много активнији.

С обзиром на квалитет појединих играча изражава се незадовољство пласманом у јесењем делу првенства. Сем објективних разлога, као осипање фудбалера због одласка на студије и слично, Савет је оштро осудио и неке фудбалере који не живе спортским животом, склони су пићу, не дисциплиновано долазе како на тренинге тако и на утакмице, па су због тога уследили предлози да се неки од њих и одстране из Клуба. С друге стране, указано је и на појаву да неки фудбалери укључујући се у први тим, захтевају да им се одмах реши питање запослења, стипендирања и слично. Таквим захтевима Клуб наравно, не може да удовољи, а неразумевање таквих играча одражава се и на њихову игру.

С обзиром на истакнуте моменте да током читаве полусезоне „Бак" није имао већи избор играча и да је и то један од разлога слабог пласмана, више чланова Савета истицали су потребу да се смелије укључују фудбалери из младог тима, који у ствари и треба да буде непресушни извор играча за први тим. Ово утолико пре што јепод младак током читаве сезоне (а и раније) играо изванредно и што у њему има изврсних појединаца.

Савет је на завршетку седнице усвојио свој Програм активности на спровођењу уставне трансформације. Усвојен је предлог структуре конференције Клуба према којој кофнеренција треба да броји 51 делегата, које ће бирати основне организације удруженог рада, друштвене и друштвено политичке организације. Овај предлог са одговарајућим образложењем доставиће се свим ООУР-има и другим структурама на шездесето дневну дискусију, тако да би се почетком марта 1977. године могла одржати и прва седница делегатске конференције. До тог периода, закључио је Савет, морају се припремити и сва потребна нормативна акта.

И најзад, покренуто је и питање могућности да клуб прерасте у спортско друштво, па је у вези с тим предложено да будућа конференција програмира и ово питање.

Стојче Соколовић

ЗНАЧАЈ СПОРТА КАО ВИДА ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ НА ТЕЛЕСНО И ДУХОВНО БЛАГОСТАЊЕ — ЗДРАВЉЕ —

Већина људи данас мање мисли на своје здравље (а здравље је дефинисано као основно духовно и телесно благостање појединца и целе нације) већ више обраћају пажњу на одржавање аутомобила и свега оног што је са собом већи стандард донео. Човек је по природи лењ и по природи хазардер. Он се у већини случајева узда у своју срећу и нада се да ће његово здравље бити поштеђено, да неће баш њега задесити неки „малер" и да ће се све добро завршити. Он још у највећем броју случајева, не може да схвати да је физичка активност неопходна како би могао да функционише на правилан начин и да остане здрав. Организам човека конструисан је за активност, а не за мировање. Са историјског становишта може се рећи да је то било неопходно, јер је борба за егзистенцију захтевала добру способност кретања. А од способности да се хитро и гипко креће зависио је директно и индиректно човеков живот. И баш због очувања своје егзистенције, човек је спорт инстиктивно (несвесно) почео неговати. Познати немачки интерниста професор Хашрајн каже: „Једном дневно да се ознојиш (само ако је последица физичке активности) боље је од било ког медикамента и уједно тиме поспешујемо основни принцип очувања здравља, младалачког изгледа и одлагање биолошке старости за 10 до 15 година. Готово сви светски медицински ауторитети слажу се у констатацији да се у основи већине болести цивилизације (као разне неурозе, психозе, инфаркти и претерана гојазност) јављају услед недовољне физичке активности. По подацима Савезног завода за статистику број психоза и неуроза се само за 1969. годину у односу на ранији период повећао за 10,55 посто, а срчаних обољења за 9,78 посто. У прилогу овоме могу да додам још један поражавајући податак: да се од 20 милиона Југословена само 2,7 посто активно бави спортом и ако многи сматрају и сумњају да је право стање још и горе. На крају, хтео бих да изнесем још један податак: да се у Норвешкој од 3,5 милиона становника 50 посто бави неким спортом, а у Швајцарској 20 посто људи се активно бави спортом. Што се тиче проблема становника нашега града мислим да је заиста алармирајуће и да стварно треба нешто предузети да би се постојеће стање изменило. То може једино да се реши заједничком акцијом свих друштвено-политичких организација и радних колектива наше општине. Таква успешна акција се водила у друштвенополитичкој организацији ССРН и ту се јавила и оживотворила идеја кроз основну фискултурну организацију ДТВ „Партизан".

Зоран Панић

инвалиди и спорт

Пре нешто више од годину дана Клуб за спорт и рекреацију инвалида Беле Цркве на својој редовној седници променио је назив у Друштво за спорт и рекреацију инвалида општине Бела Црква усвојивши том приликом и нов статут са применом делегатског система. Проширена је, уједно, и делатност ове спортске организације на територији целе општине.

Друштво има своје просторије у згради Општинског одбора Савеза бораца НОР, који, иначе, пружа пуну подршку овом Друштву.

Милан Стојковић

Инвалиди и борци — спортисти на КОЗАРИ

Док су раније чланови клуба били претежно ратни војни инвалиди који су, иначе, и оснивачи и организатори спорта међу инвалидима, сада, по Статуту Друштва, чланови могу бити: војни инвалиди, слепа лица, инвалиди рада, лица дефектна слухом, цивилни инвалиди рада, лица ометена у развоју као и лица са инвалидитетом без обзира када је инвалидност настала.

Познато је да масовна култура има првенство за циљ да спречава настајање болести и инвалидитета. Нажалост, велики је број инвалидних лица и стално се бележи њихов забрињавајући пораст.

Стварност је да данас имамо велики број инвалидних лица међу којима је знатан број млађих људи. Ти људи морају да се активно укључе у привредне токове, у напоре за повећање националног и сопственог дохотка.

Давно је познато да спортска активност и телесне вежбе имају изванредни значај за све особе, али за инвалиде спорт има и посебан значај, јер телесне вежбе и кретање су од огромног значаја за организам инвалидних лица.

Осим тога, спорт и рекреација за инвалиде значе много више од разоноде. Бављење спортским активностима је од непроцењивог значаја за психофизичко прилагођавање и социјалну рехабилитацију инвалида. За инвалиде су спорт и рекреација изазов самог себе ради потврђивања сопствене моћи. Преко спорта инвалид успоставља везу са светом који га окружује, спорт јача животну радост, другарство, сарадњу и, уједно, јача личну иницијативу.

Делатност општинског Друштва за спорт и рекреацију инвалида је спортска. За инвалиде није важан врхунски спорт, већ стално систематско вежбање. Такмичење није метод рада. Оно се организује ради даљег подстицања спорта за инвалиде и ради масовности.

Чланови Друштва, а чланови могу бити сва инвалидна лица оба пола, могу под стручним надзором да јачају своје здравље и психофизичке способности, да учествују у спортско-рекреативним манифестацијама, укључујући и такмичења Друштва, да користе објекте, уређаје и реквизите Друштва, да контролишу своје здравље у циљу заштите, да бирају и да буду бирани у свим областима самоуправљања.

ШАХ КЛУБ „ГРАНИЧАР" ИЗ КУСИЋА НА ЧЕЛНОЈ ПОЗИЦИЈИ

После пет одиграних кола у екипном такмичењу алибунарске шаховске зоне стање на табели је следеће:

1.	»Граничар« Кусић	31,5 поена
2.	»Плантекс« Пландиште	31,5 поена
3.	»Будућност« Алибун.	22,5 поена
4.	»Партизан« Селеуш	21,5 поена
5.	»Добрица« Добрица	21,5 поена
6.	»Б. Костић« Владимир.	19 поена
7.	»Ц. Звезда« Н. Козјак	16 поена
8.	»Банатул« Лонве	13 поена
9.	»Омладинац« Иланџа	13 поена
10.	»Бан. Карловац«	12,5 поена

Према очекивању, челну позицију чврсто су запосели ШК »Граничар« и ШК »Плантекс« који су убедљиво савладали све своје противнике и највероватније да ће њихов директан дуел у седмом колу одлучити победника.

Највеће непријатно изненађење представља пласман Банатског Карловца који је убрајан у фаворите.

Такмичење се наставља 9. јануара 1977. године сусретима шестог кола.

Матија Пагач

НА ЗОНСКОМ ТАКМИЧЕЊУ У ШАХУ

П Р В И

Шаховска екипа Скупштине општине Бела Црква на зонском такмичењу у Боки освојила је прво место и пласирала се за Радничку олимпијаду. Екипе Пландишта и Сечња побеђене су са резултатом 4 : 0, а екипа Вршца са 2 1/2: 1 1/5.

Екипа СО играла је у саставу: **Озрен Ђурђев, Жива Ђорђевић, Матија Пагач и Љубомир Маринковић.**